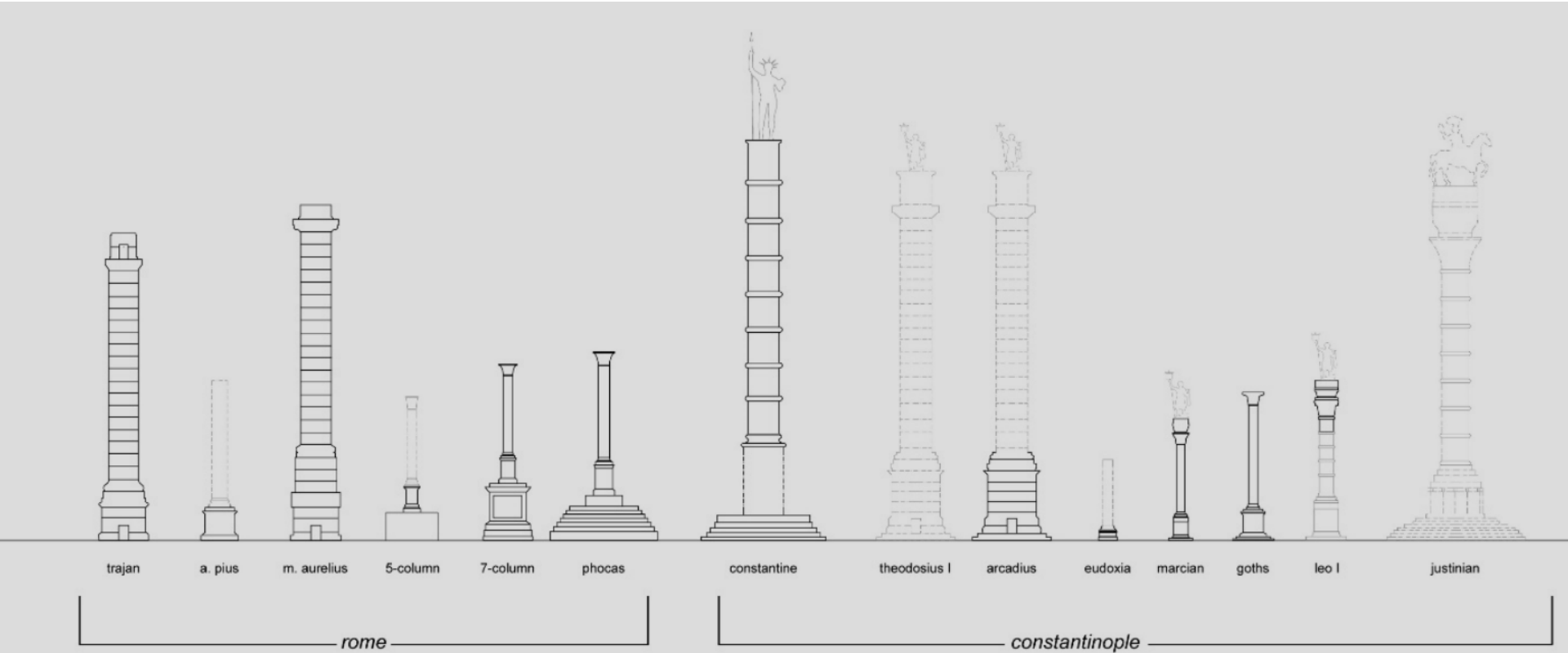

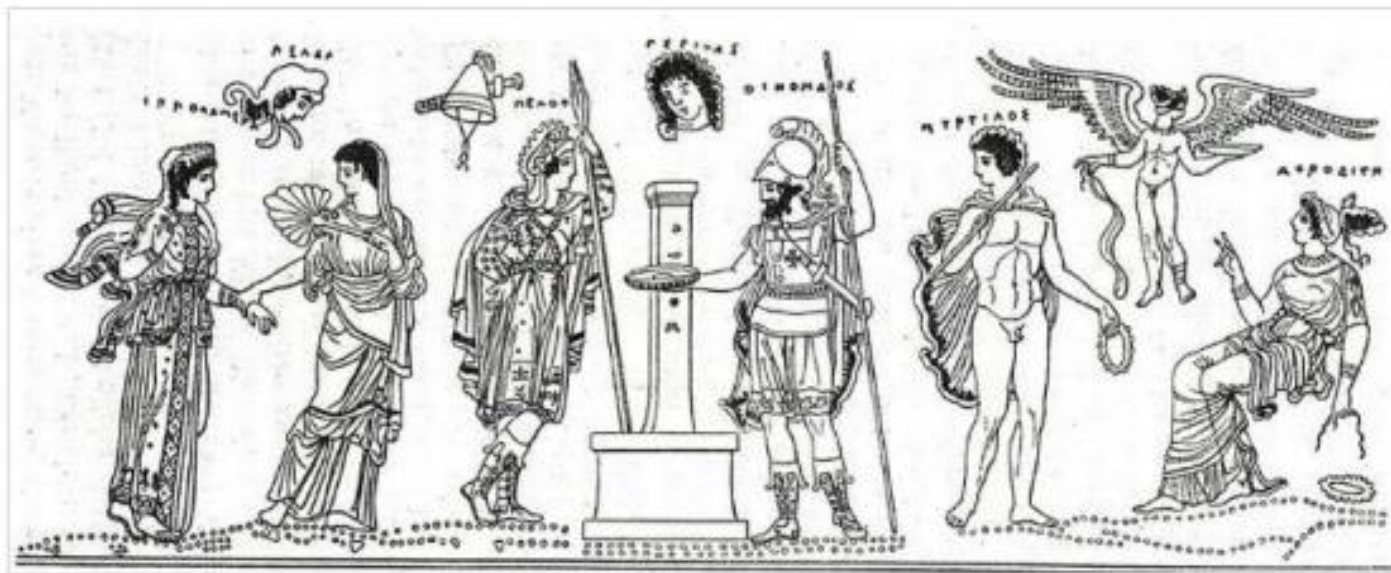
ROMA SÜTUNLARI

DERŞ NOTLARI VE GÖRSELLER SADECE EĞİTİM AMAÇLI KULLANILMIŞTIR

- 1.Yunan (serbest) Sütunları:
  - Plinius: sütun üzerinde heykeller.
  - bkz. H.Thiersch-W.Haftmann-D.Wannagat.
  - Bkz.Vazo resimleri.
  - Tepede genelde heykel, tripod, bronz kase, kartal, horoz, kaplumbağa, boğa, sphinx.
  - gövdelerde yaprak ve yılanlar.
- 2.Erken Roma sütunları (ölüm-zafer ve onurlandırma).
- 3.Roma 2.yy sütunları.
- 4.Roma dışındaki sütunlar (Pompeii)..
- 5.Forum Romanum'daki anıtlar

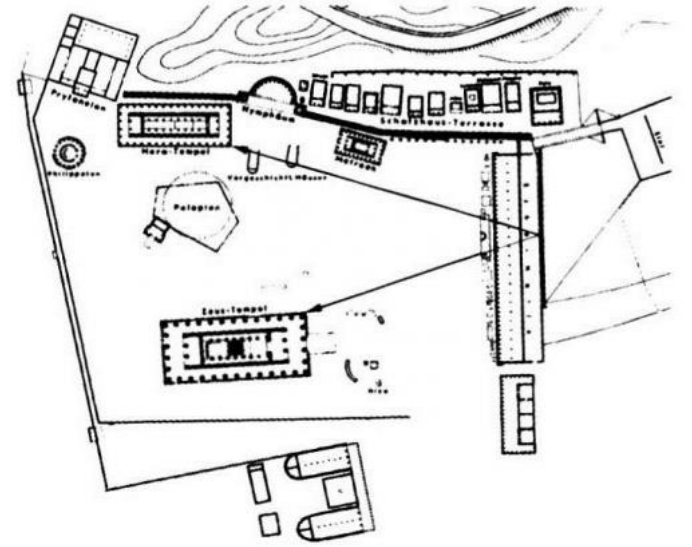
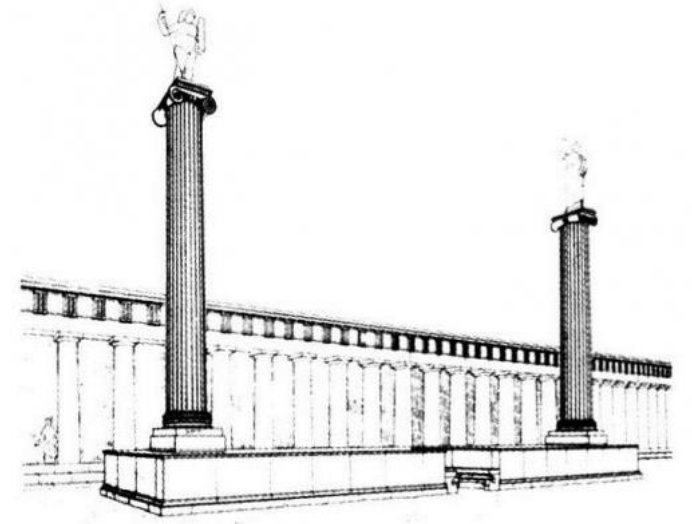
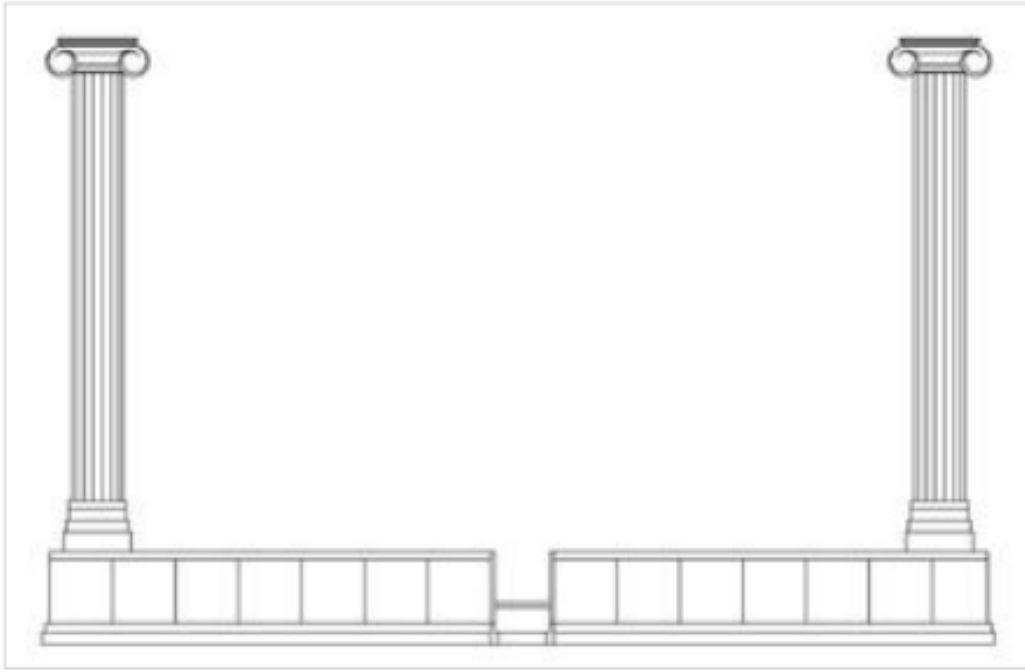

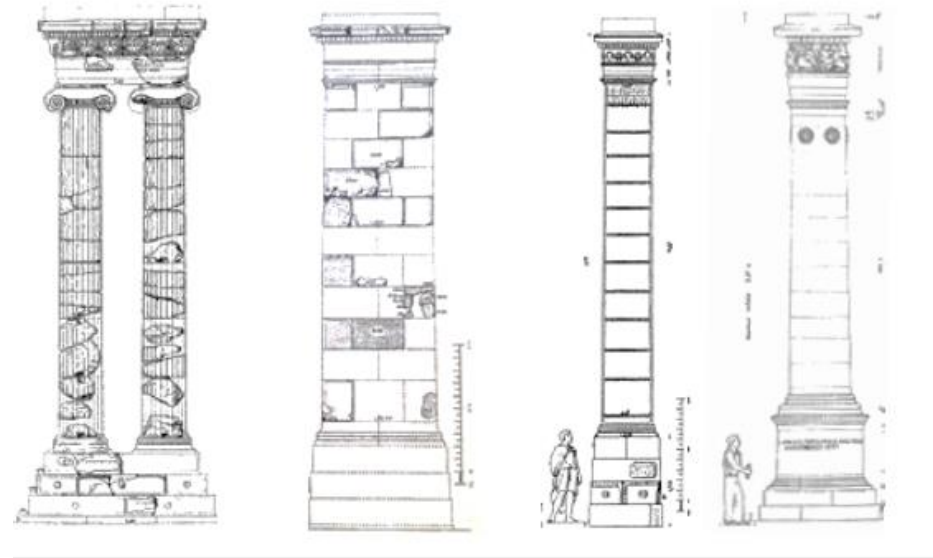
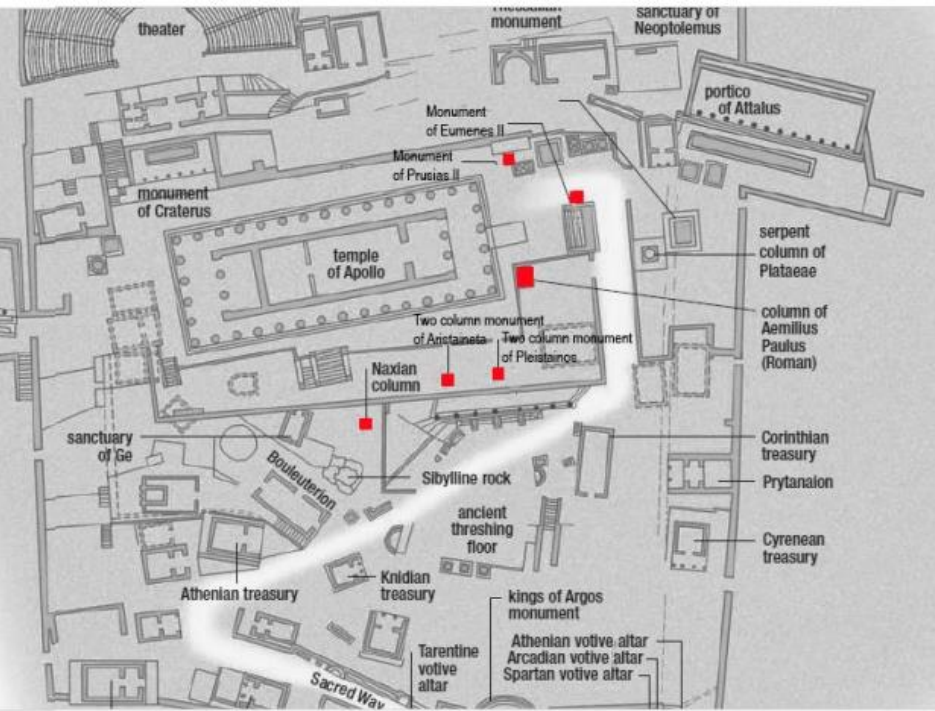
Apulian Red-Figure Amphora, British
Museum F331

Naxoslular sütunu üzerinde sphinx-Delphi.
Delphi Archeological Museum

Ptolemy II ve Arsinoe II anıt sütunları-
Olympia.

a.

b.

c.

d.

Delphi Apollon Kutsal alanı ve sütun anıtlar

a. Aristaineta

b. Eumenes II

c. Prusias II

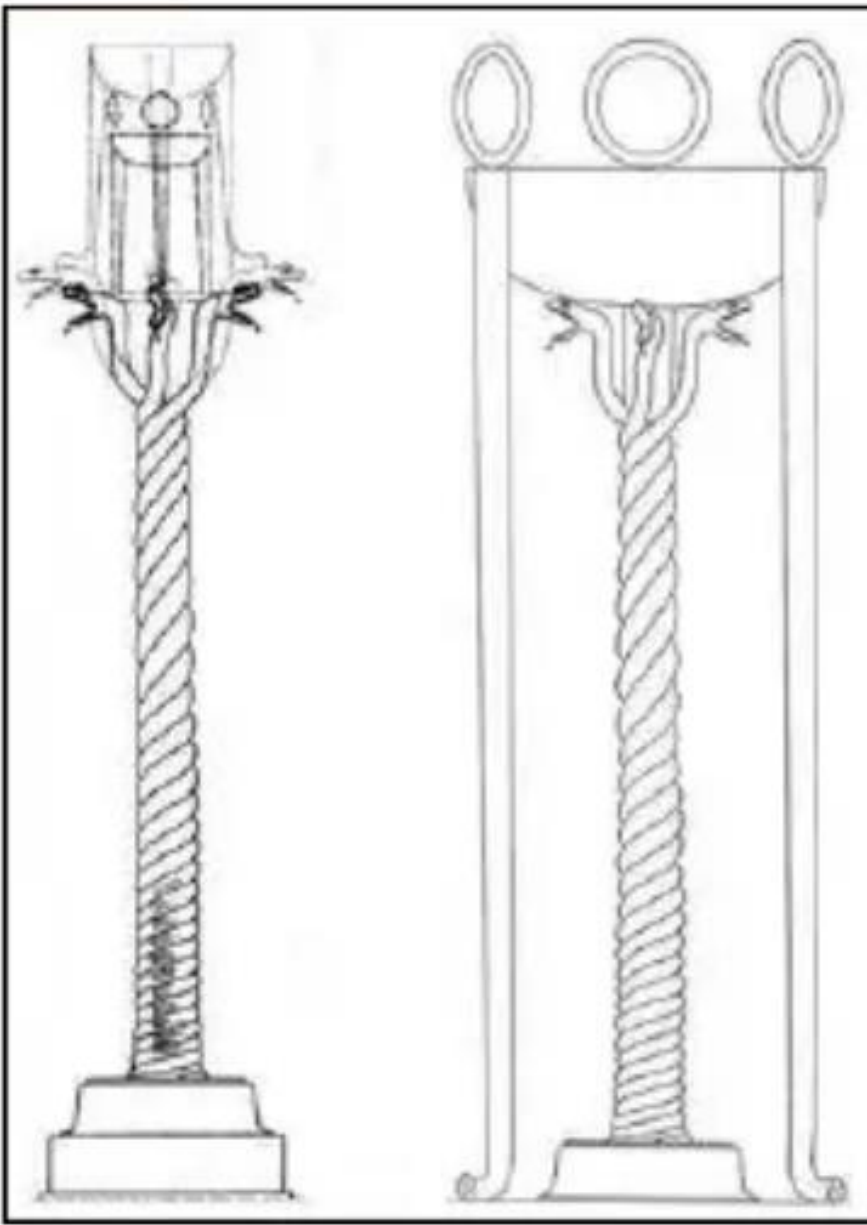
d. Aemilius-Paullus

Delphi/Constantinopolis
Yılanlı sütun
8 m.
MÖ.478
MS.5.yy'da İstanbul'a getirilmiştir.

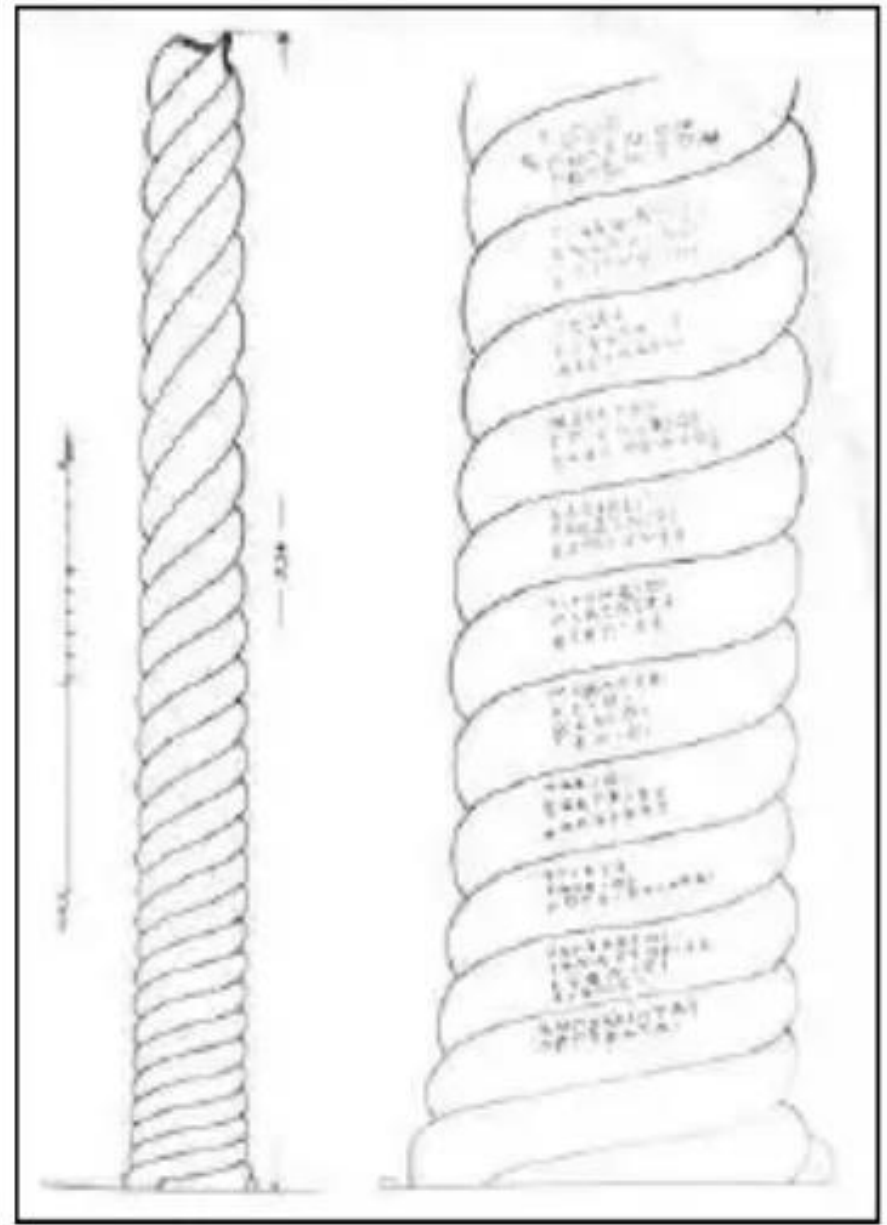

Yılanlı sütun yılan başı-İstanbul.

Yılanlı sütun 1: iki farklı yeniden kurma denemesi.

Yılanlı sütun yazıtı: Pers savaşlarına katılan kentlerin listesi.

Yılanlı sütun 1793-fiskiye

Yılanlı sütun 1582-At meydanı-İstanbul

a.

b.

c.

Erken Roma sütunları

a. Minucius C. Augurinus. 135 BC.

b. Octavian Denarius. 27-27 BC.

c. Vespasian Denarius. 79 AD.

(Jordan-Ruwe, *Das Säulenmonument*)

Jupiter sütunu, Mogontiacum (Mainz), Germany
12.5 m.

MS.65 (Nero orununa) (MS.54-68 arasında)

Beş yatay bant.

Yüksek rölyef figürler.

Sütun 1904'te kazılmış.,

-Özgün parçalar Landesmuseum'da.

-Sütun bir heykel kaidesi olarak tasarlanmıştır.

-Korinth başlığı ile sonlanır.

-Yuvarlak gövde üzerinde farklı tanrılar tasvir edilmiştir.

-Kare pedestal iki ayrı bölümden oluşur ve yine tanrı tasvirleri ile doldurulmuştur.

-Pedestalin üst kısmında adak yazıtı yer alır:

Iovi Optimo Maximo

PRO SALVTE NERO-

NIS CLAVDI CAE-

SARIS AVGVsti IMPeratoris

CANABARI PVBLICE

Pvblio **SVLPICIO SCRIBONIO**

PROCVLO LEGato AVGVsti PRO PRaetore

CVRA ET IMPENSA

Qvinti **IVLI PRISCI ET**

Qvinti **IVLI AVETI (...)**

(yazıtta tanrı Jüpüter ve İmparator Nero onurlandırılmaktadır)

Jupiter Sütunu
Parçaları-Landesmuseum

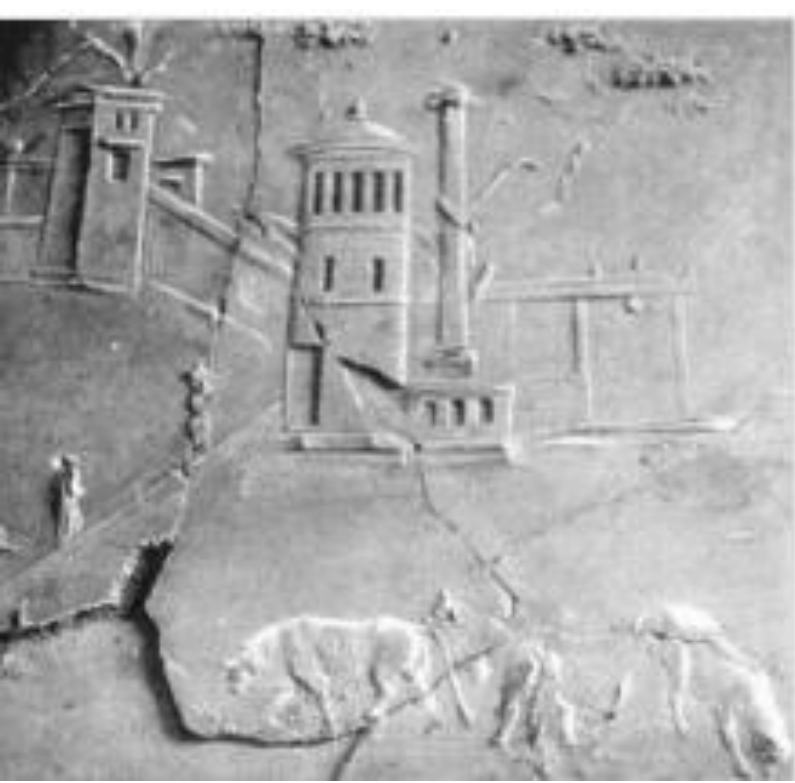

Jupiter Sütunu
Dioskurlardan biri

Jupiter Sütunu
Helios

Roma stucco relief.
Farnesina Bahçeleri altındaki Villa'dan-
Roma.

Sarı friz. Livia evi, Roma

MS.70'dan önceye ait ve Stabiae limanını gösteren duvar resmi.
Museo Archeologico Nazionale (Naples)

Roma-Constantine takından (315) *adlocutio* sahnesi

- dar ve uzun friz.
- Önde imparator Constantine *senatus populus romus* ve askerlere hitap etmektedir..
- konu şehirde geçmektedir.
- Arkada 5 sütun ve üzerlerinde togalı heykeller.

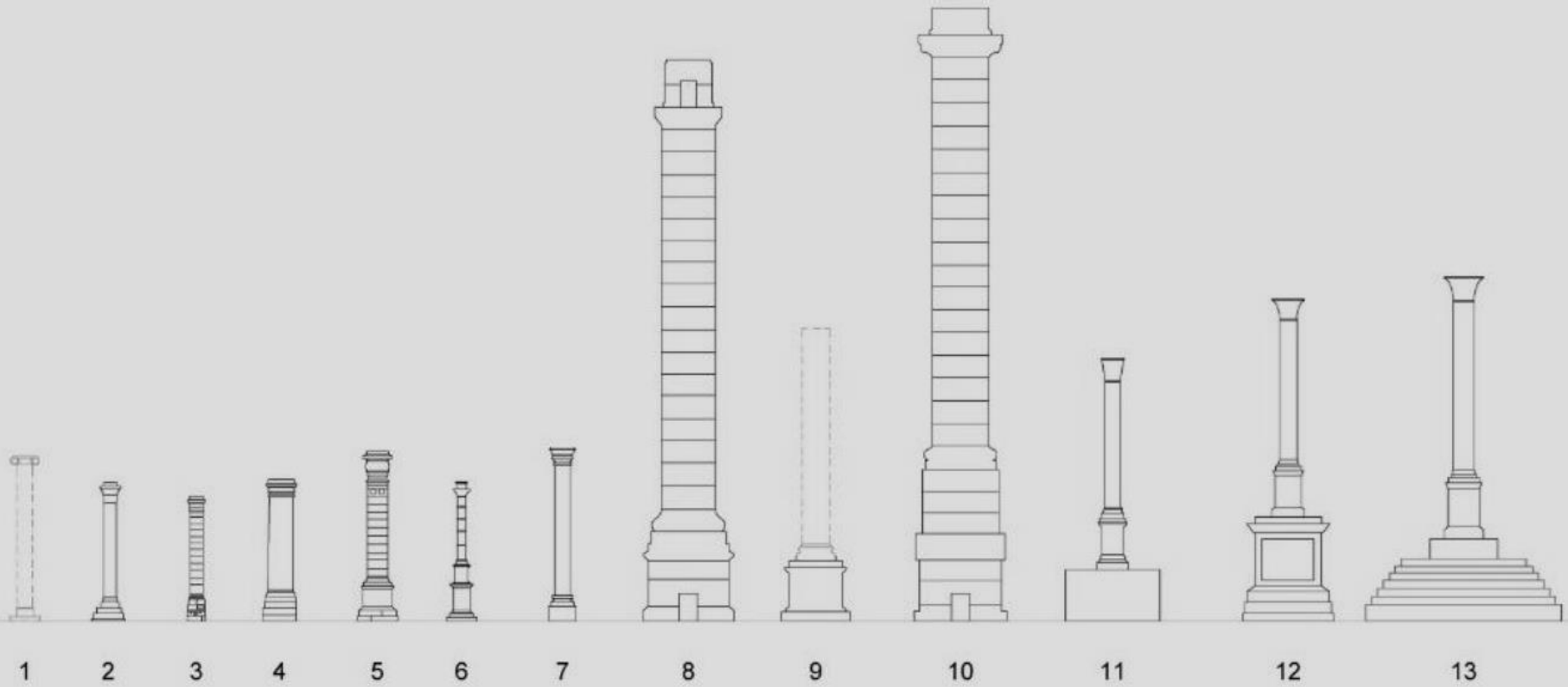
Constantinople
(1422) by
Buondelmonti

Dem Landt fängt zu schiffen / so bin ich
der Stadt gehen; das ist die an der Schiffen
Soliman hat zu seiner Meiner erbauten,
Gast zu seiner Ringen landter den Erdter

Siben, igien, oder das Meise Bischof
Darin der Keyser sein Bischof hat.
Castel Meise deus hat el tepono del
pvan Eirofo, An dem ortz des
Werb, nach Balliopol, die
strecken nenntur Gadjula.

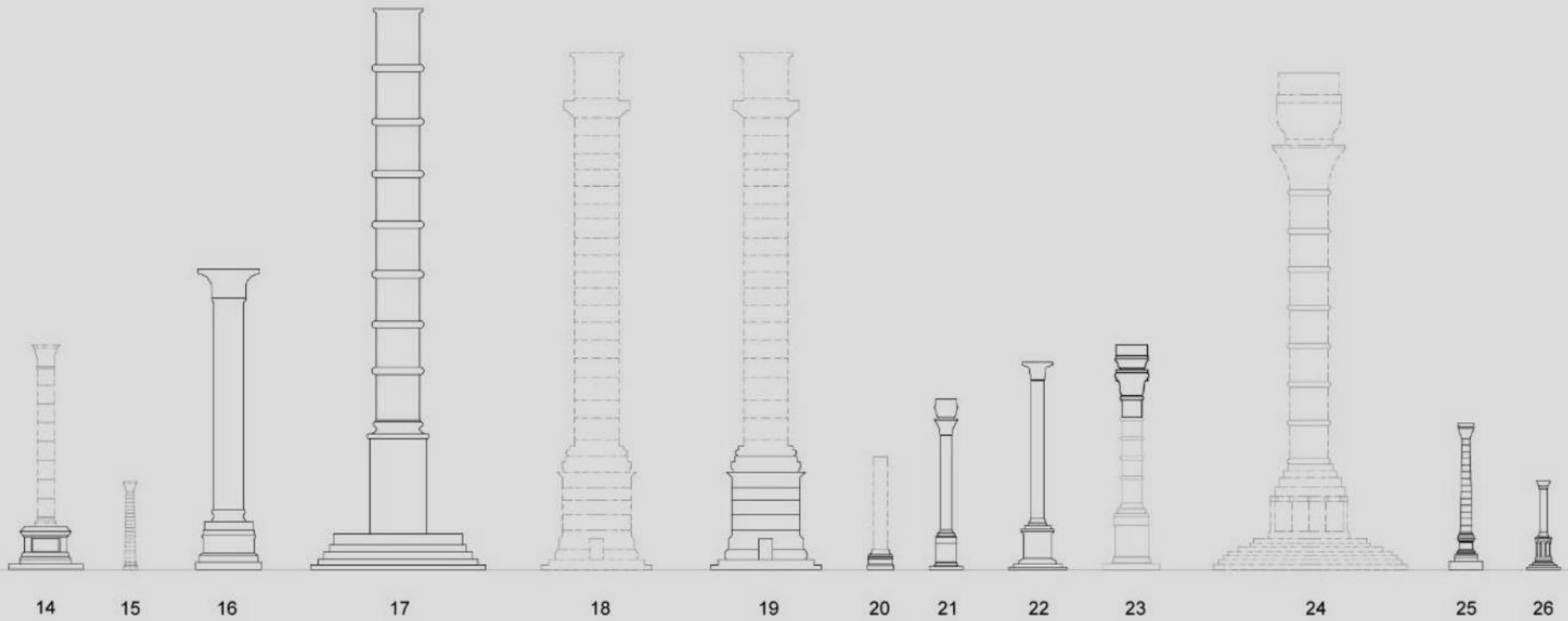

Melchior Lorichs's Panorama of Istanbul.
Byzantium sive Costantineopolis, 1559.

- 1.Naxos
- 2.Aristaineta
- 3.Eumenes II a
- 4.Prusias II
- 5.Aemilius Paullus.
6. Jupiter
7. Jerash

8. Trajan
9. Antoninus Pius
10. Marcus Aurelius
- 11.Fünfsäulendenkmal
12. Yedi Sütun Anıtları
- 13.Phocas, Rome

- 14. Hadrian, Lambaesis
- 15. Arae Philaenorum
- 16. Diocletian, Alexandria
- 17. Constantine (Çemberlitaş-İst).
- 18. Theodosius I
- 19. Arcadius
- 20. Eudoxia

- 21. Marcian
- 22. Goths
- 23. Leo I
- 24. Justinian
- 25. Julian, Ankara
- 26. Dört Sütun Anıtı, Ephesus

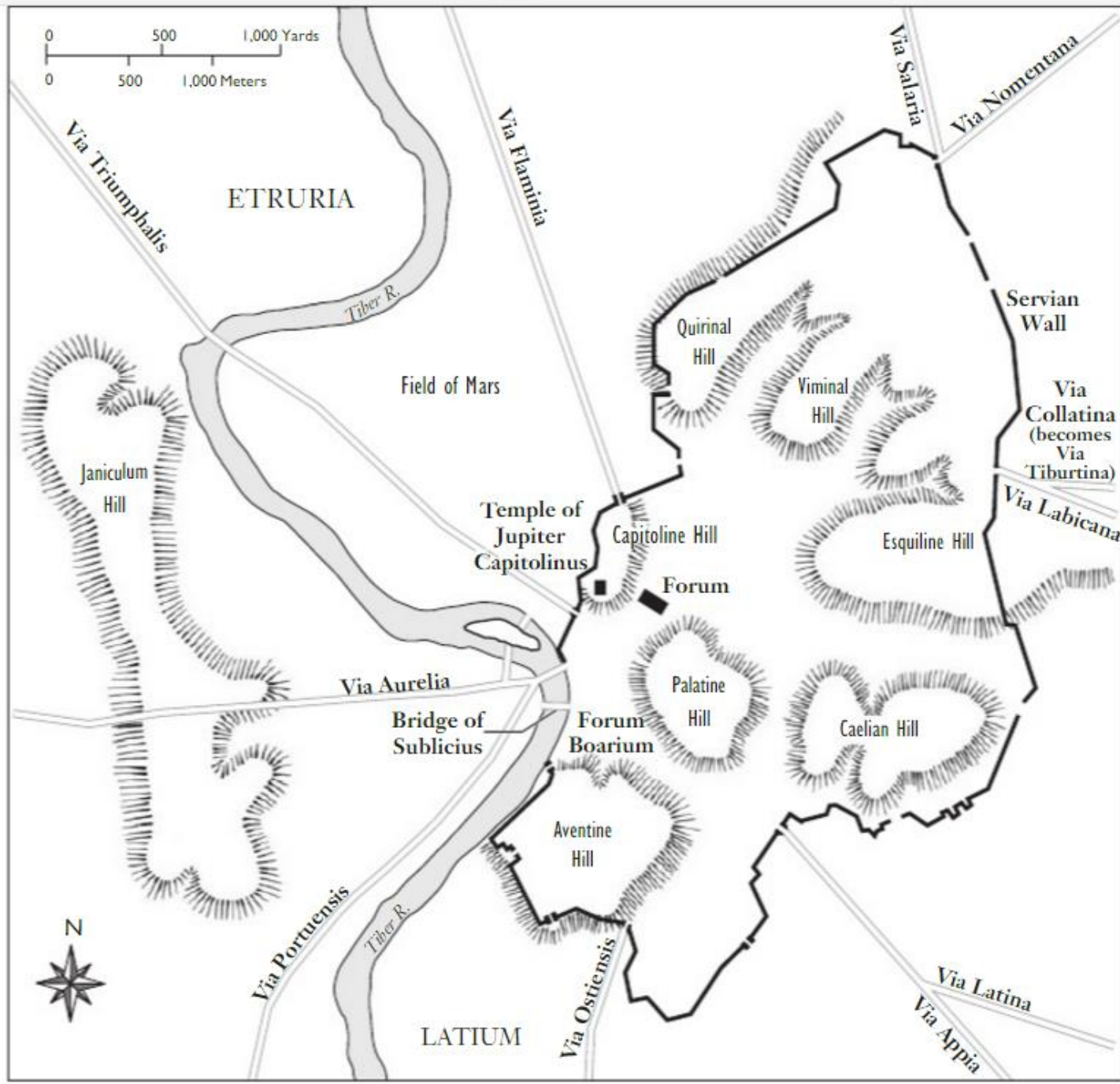
- Zafer Sütunları

Trajan Sütunu

Antoninus Pius Sütunu

Marcus Aurelius Sütunu

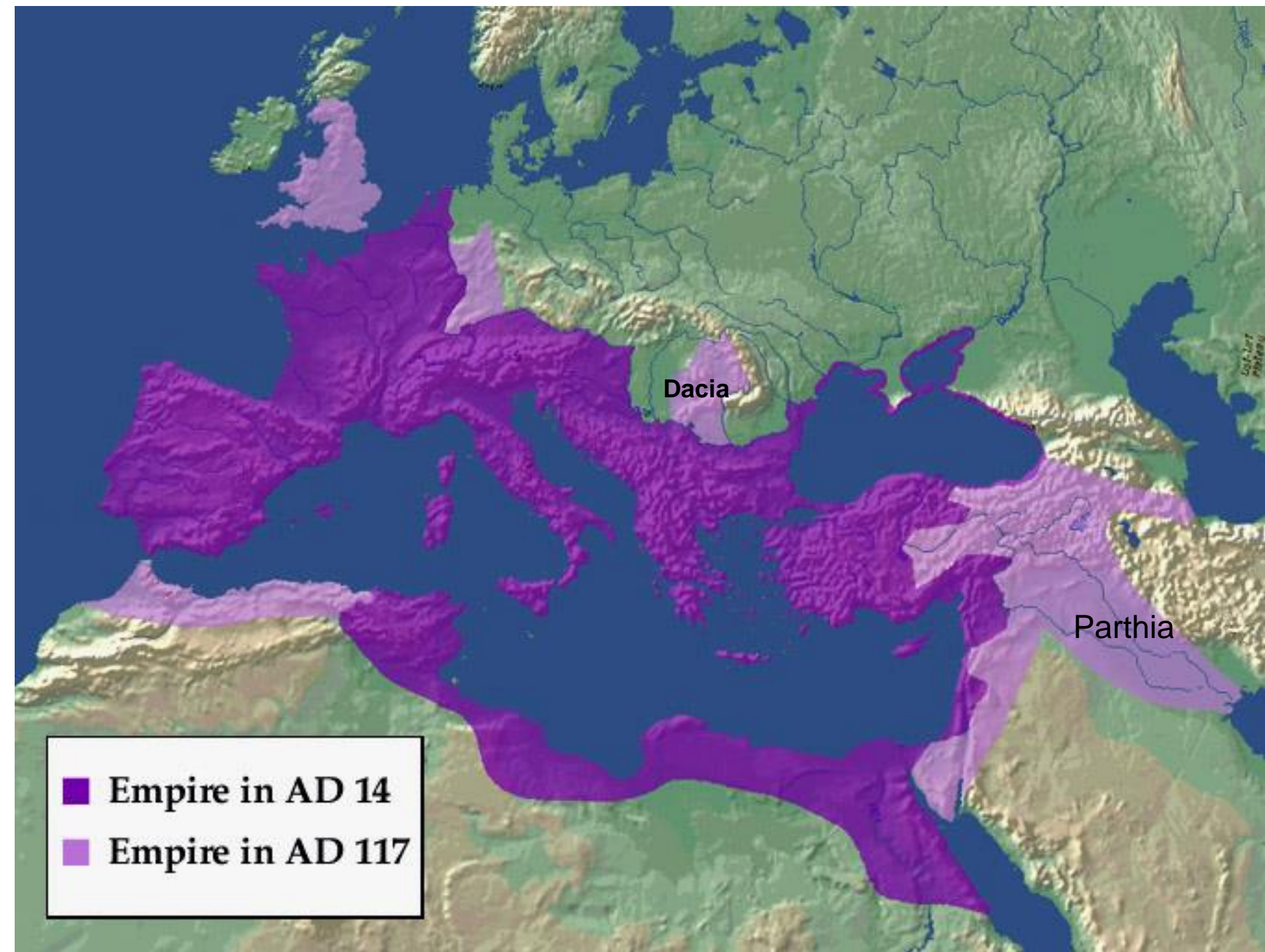

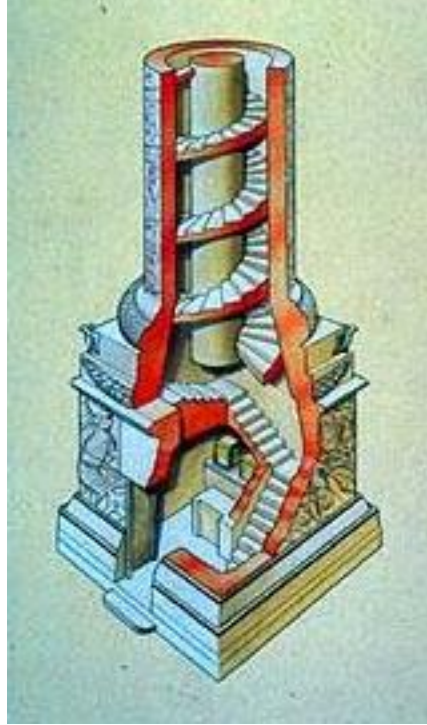

Trajan Sütunu (MS 113)

Trajan (53-117)
(Marcus Ulpius Nerva Traianus)
Optimus Princeps = en iyi lider

Trajan Sütunu

Trajan'ın en büyük başarısı 101 yılında Tuna Nehri'nin kuzeyindeki Dakya (Dacia) bölgesine düzenlediği askeri seferdir.

-Burada isyan eden Dakyalıları karşı kazandığı zaferle Roma'ya dönen Traian'a "Dacicus = Dacia Fatih" unvanı verildi).

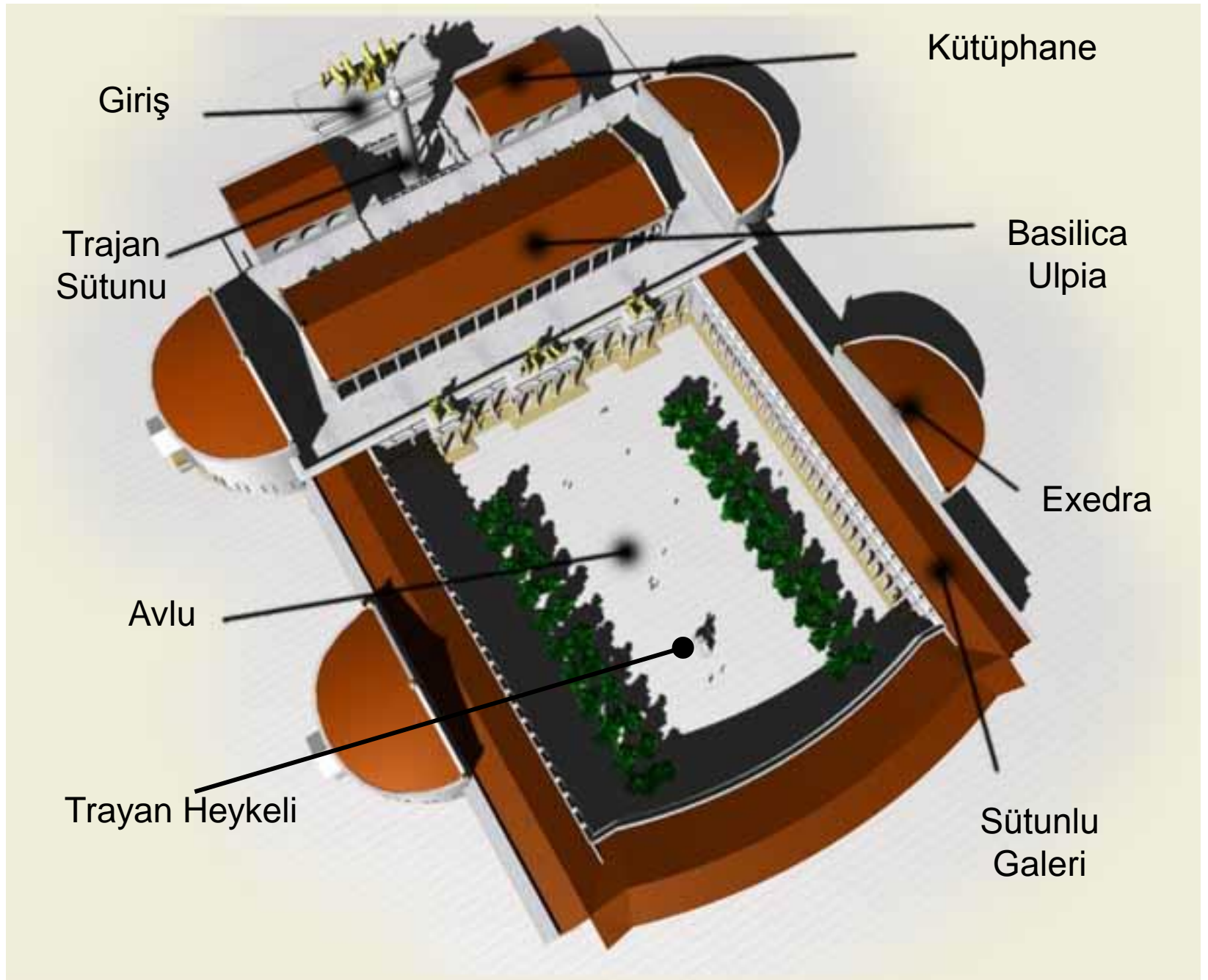
-Ancak 105 yılında Dacia'nın yenik hükümdarı Decebalus Moesia bölgesine saldırdı.

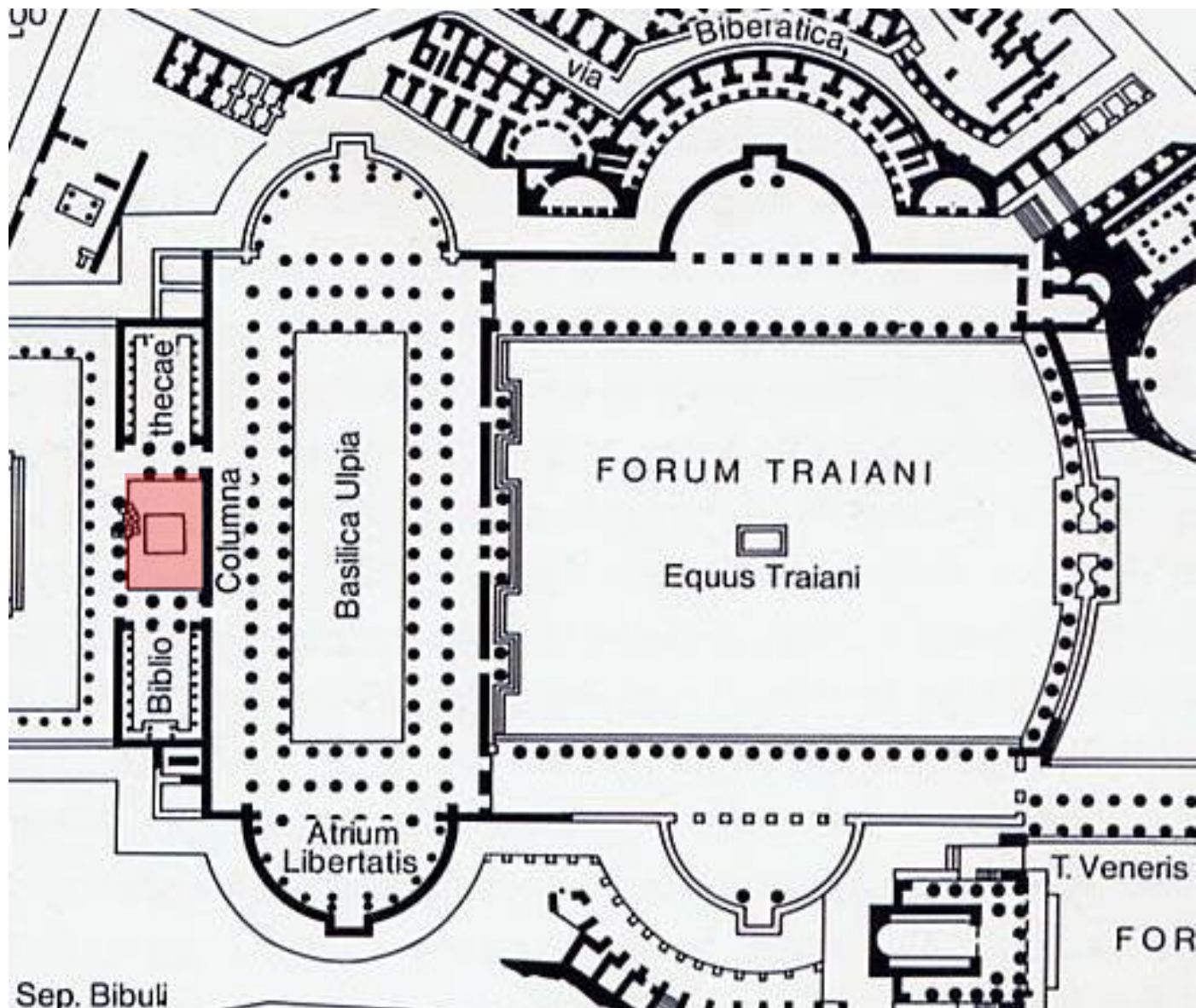
-Fakat Trajan yeniden büyük bir zafer kazandı. Böylelikle tüm Dacia tamamıyla Roma eyaleti oldu.

***Bu zaferin anısına Trajan Forum'da M.S. 113 yılında zaferi anlatan kabartmalarla süslü bir sütun diktirmiştir. 29.77 m. uzunluğundaki sütun üzerine yapılan kabartmalar yukarıya doğru sarmal biçimde yükselmektedir ve 196.5 m. uzunluğundadır.

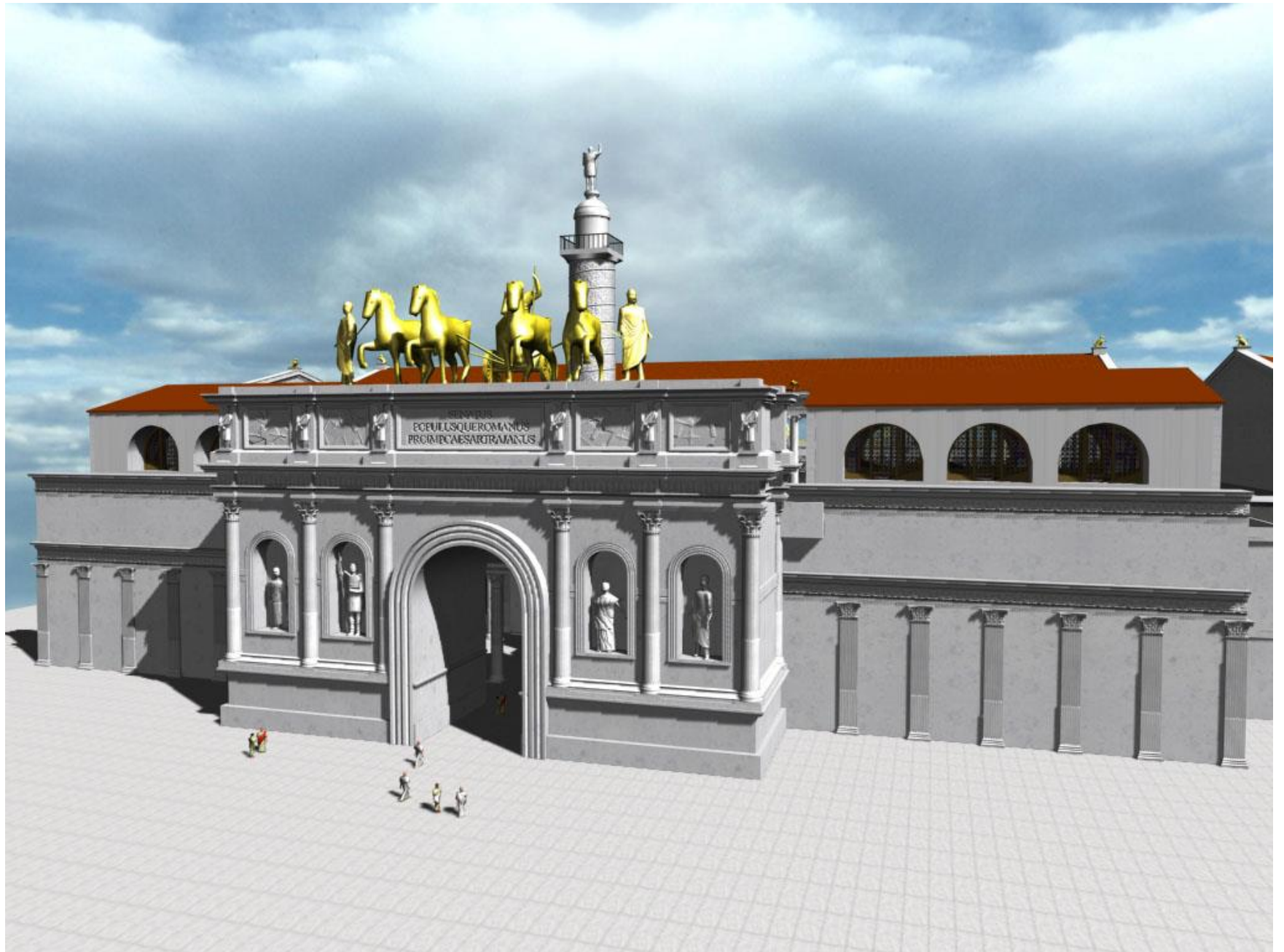
-Sütunun oturduğu yüksek podyum aynı zamanda Trajan'ın mezarı görevini üstlenmektedir. İmparatorun külleri buraya yerleştirilmiştir.

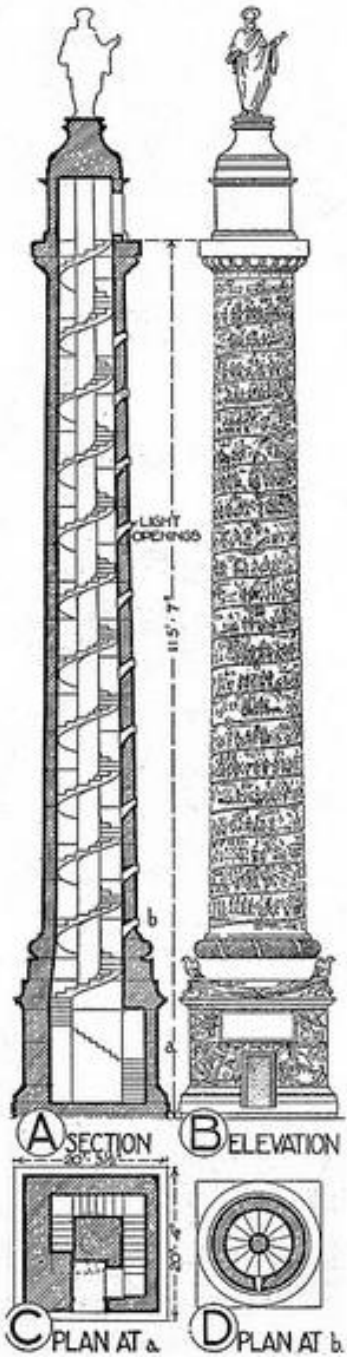

Sep. Bibuli

-Kabartmalarda Traianus'un Dacia'ya düzenlediği sefer ve zafer ayrıntılarıyla bir düzen içinde canlılıkla anlatılmıştır (Aynı zamanda imparatorluğun en geniş sınırlarına ulaştığı anı temsil etmektedir).

-Sütunun üzerindeki kabartmaların genişliği altta 91 cm. iken üstte 1.2 m. ye ulaşmaktadır.

-Yüksek bir podyum şeklindeki kaide de savaştan elde edilen ganimetler betimlenmiştir.

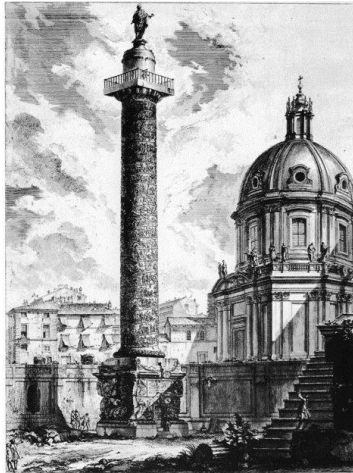
-Bu podyum aynı zamanda Trajan'ın mezarı görevini üstlenmektedir (İmparatorun külleri buraya yerleştirilmiştir).

-Sürekli üsluptaki bu kabartmalar Roma ordusu hakkında oldukça fazla bilgi vermektedir.

-Yaklaşık 2500 figür, ordunun özel birliklerine ait nişanlar ve yardımcı birlikleri gösterebilmektedir.

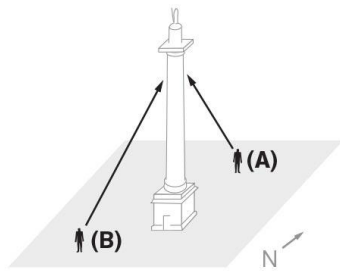
-İmparator daima hükmeden kişiliğini sergilercesine diğer figürlerden büyükçe ve diğer figürlerden önde yer alır (Bu imparatorun tanrılaştırılması (*Apotheosis*) ve yüceleştirilmesidir).

-İnsan figürlerinin arazi üzerinde baskın biçimde yer aldığı sütun üzerinde, insan figürlerinin boyutları değişir.

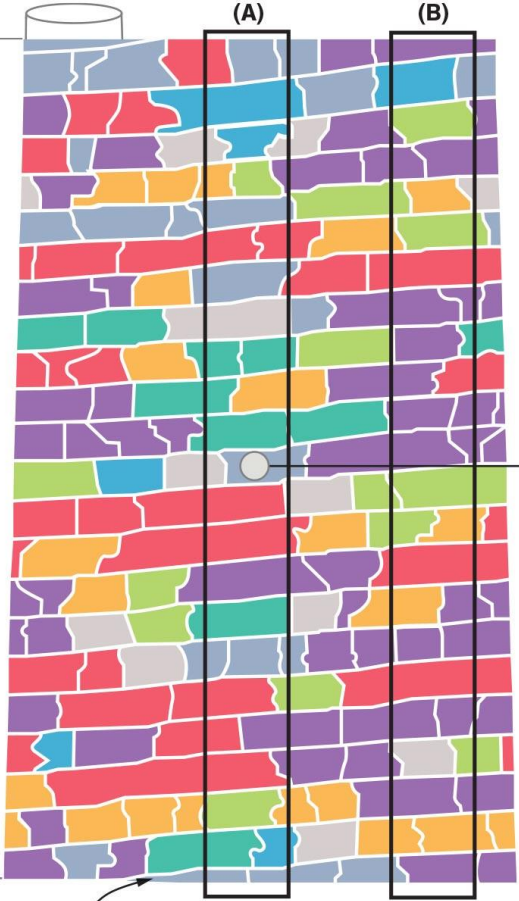

Trajan

Frieze unrolled

Second war
A.D. 105-106

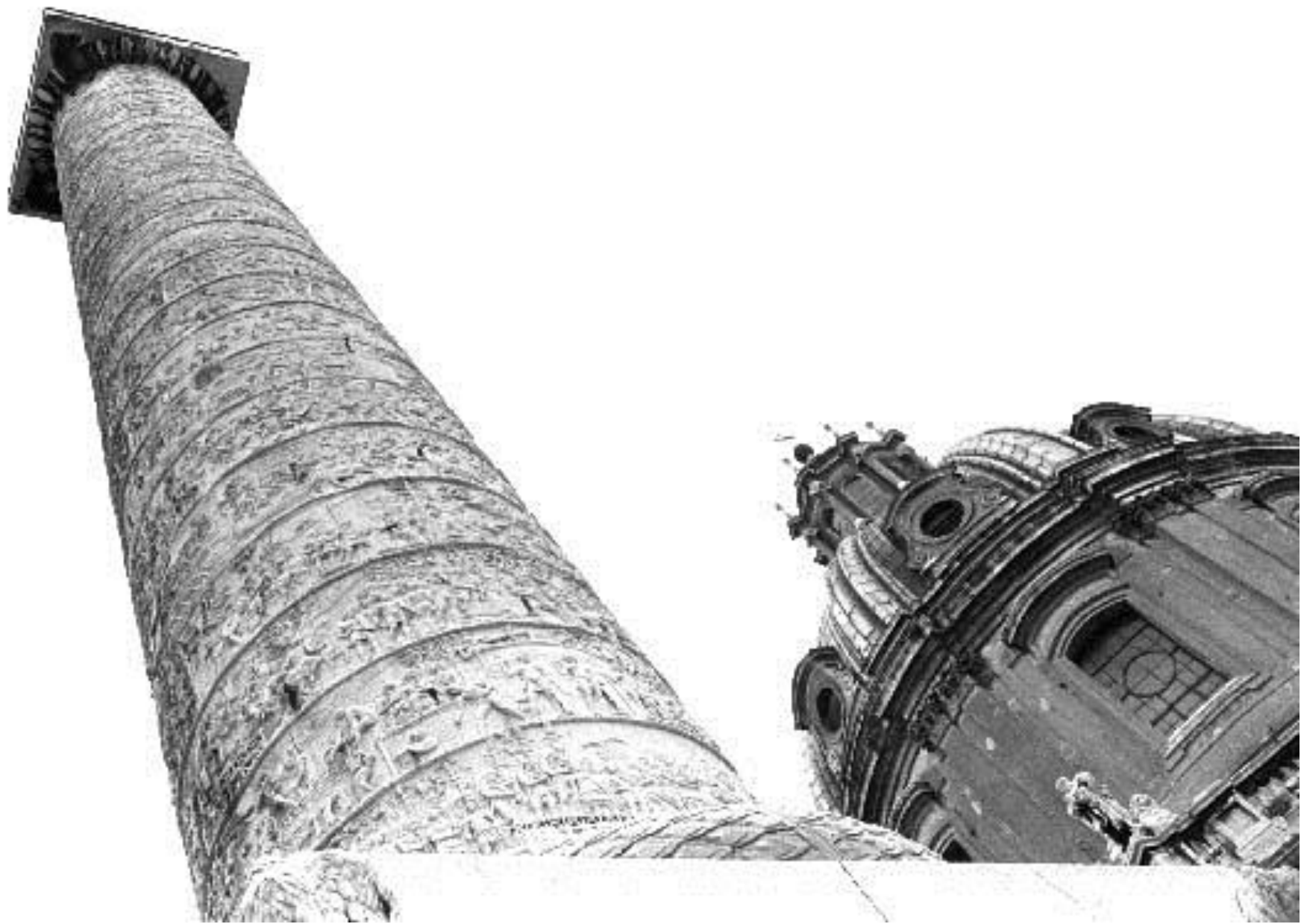
Division of
the two
Dacian Wars*

First war
A.D. 101-102

Beginning

*An image of Victory appears
halfway up, dividing the tales
of the two Dacian Wars.

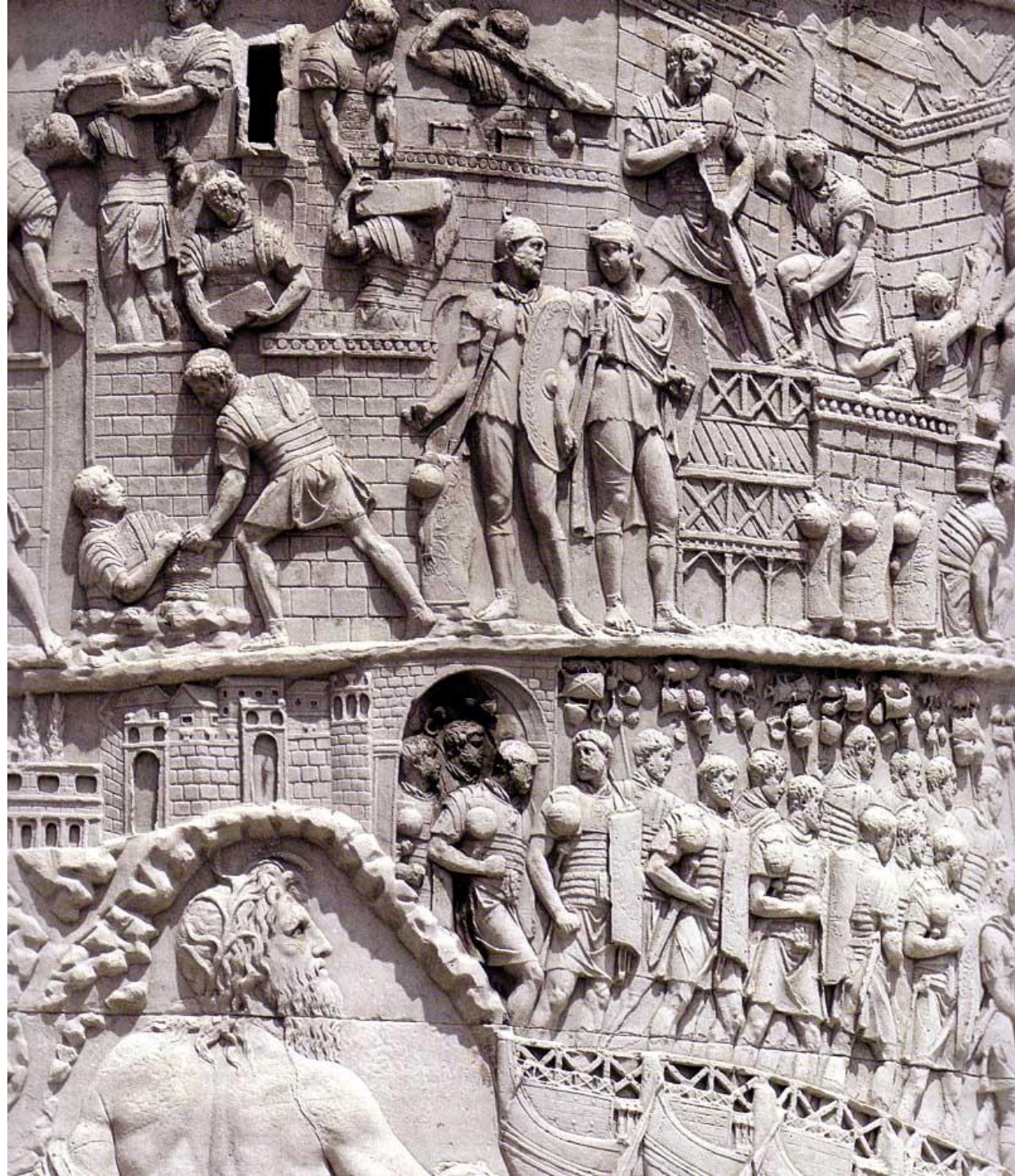

“trophy” betimli kaide

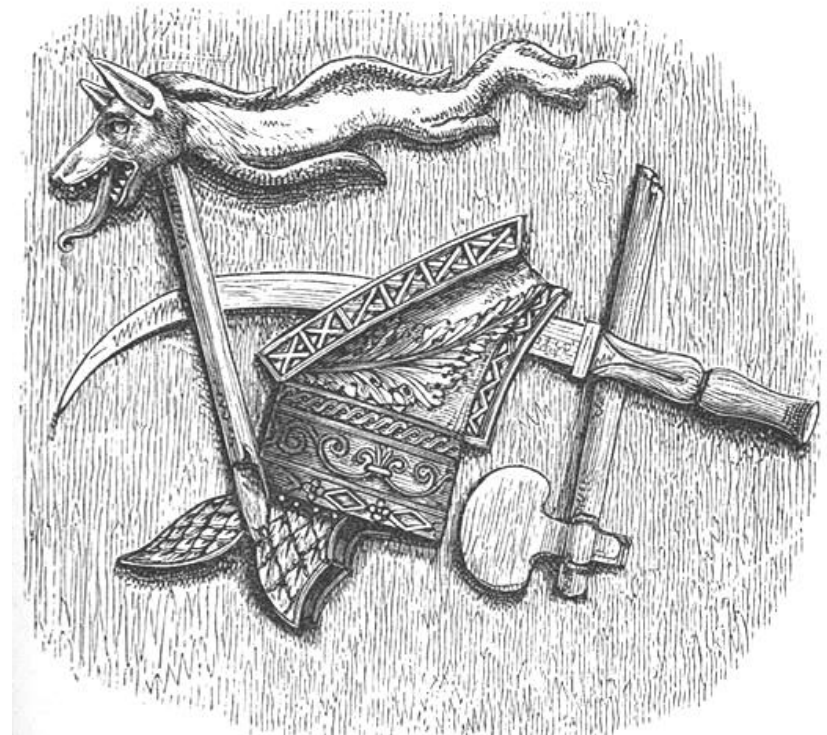

Antoninus Pius Sütunu (M.S. 161)

-M.S. 161 yılında İmparator Antoninus Pius'a adanmış bir sütundur.

-Roma'nın Campus Martius (Tanrı Mars'ın alanı) olarak bilinen alanında yer alır.

-Günümüze bu önemli yapıtın sadece kaidesi kalmıştır.

-Ana geniş yüzeyde İmparator Antoninus Pius'un ölümsüzleştirilmesi (Apotheosis) tasvir edilmiştir.

-İki yan yüzeyde ise imparator'un askerler tarafından düzenlenen cenaze sahnesi (decursus) yer almaktadır.

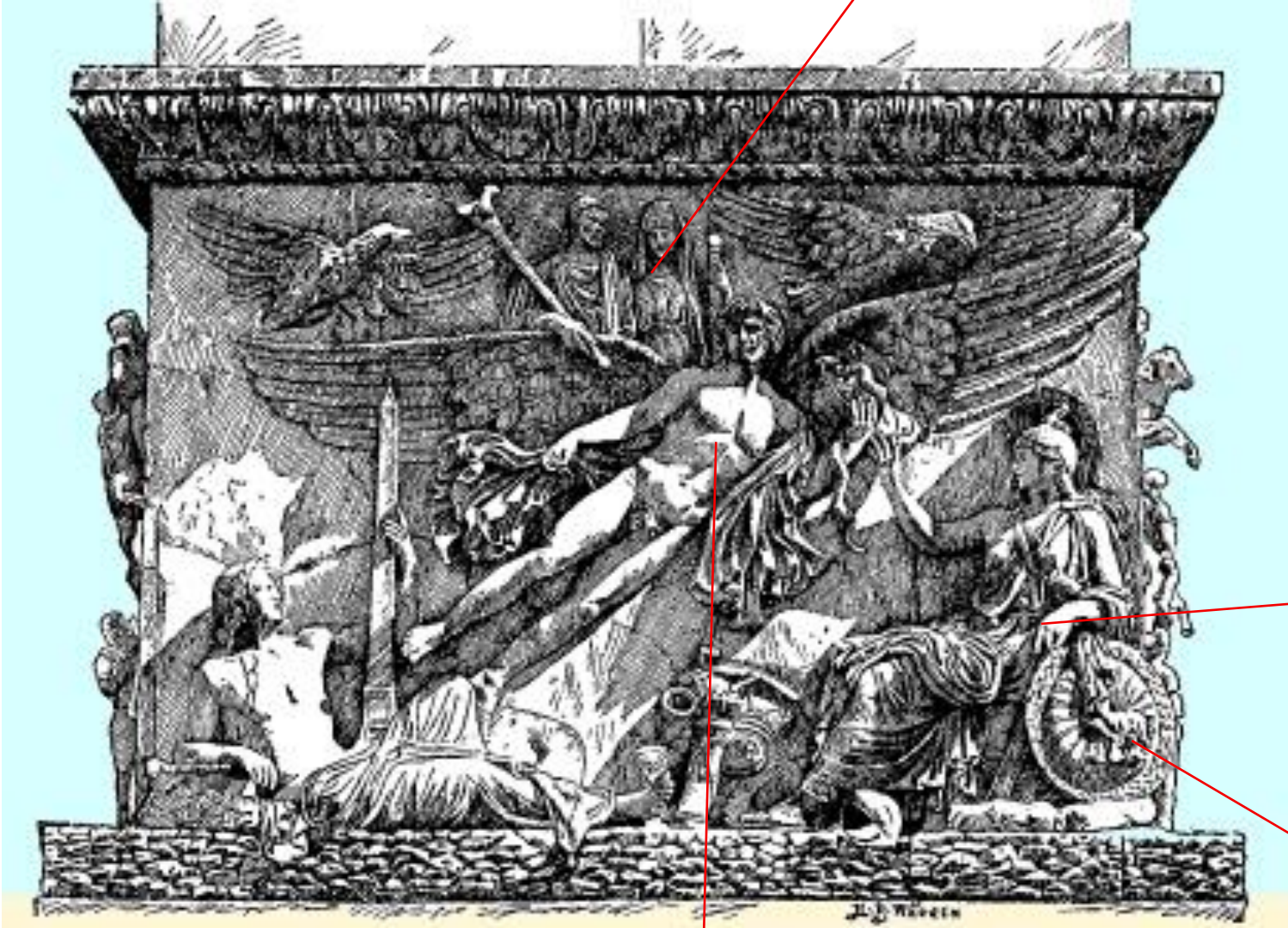
-14.75 m yüksekliğindedir ve sütun çapı 1.90 m dir.

-En üstte imparatorun heykeli yer almaktaydı

Antoninus Pius ve Eşi

Tanrıça
Roma

Romus ve
Romulus

Genius (Aion) - sonsuzluk

İmparator Anoninus Pius'un Ölümsüzleştirilmesi (Apotheosis)

Kaidesi

Marcus Aurelius Sütunu (M.S. 193)

-Trajan sütunundan ilham alınarak yapılan bu zafer sütunu imparator Marcus Aurelius adına yaptırılmıştır.

-Marcus Aurelius M.S. 176 yılında Tuna nehri (Danube) ve çevresinde isyan eden halklara karşı uzun süre sürdürdüğü savaşlar ve buradan kazandığı zaferlerin anısına yaptırılmıştır.

-Roma'da Campus Martius (savaş tanrısı Mars Alanı) olarak bilinen yerde yapılmıştır.

-29.60 m yüksekliğindeki sütun 10 m yüksekliğinde kaide üzerinde yükselmektedir.

-Sütunun frizlerinde bu savaşla ilgili detaylar betimlenmiştir.

SIXTVS·V·PONT·MAX
COLVMNAM HANC
COCHLIDEM IMP
ANTONINO DICATAM
MISERE LACERAM
RVINOSAM Q̄ PRIMAE
FORMAE RESTITVIT
A·M·D·LXX·XIX·PONT·IV

Via Appia sonundaki sütün

Brindisi

H: 18.74 m.

MÖ.200.

*Deniz feneri olarak kullanılmış
olmalı.

İmparator Justinian I Sütunu (M.S. 543) Constantinople

-Çeşitli zaferleri (Generalı Belisarius'un 530'da Dara zaferi) anısına dikilen ve MS.15.yy çizimi olan sütunun MS.16.yy'da Osmanlı döneminde yıkıldığı sanılmaktadır.

-Aya Sofya (Hagia Sophia) ile Büyük Saray arasındadır.

-Augustaeum (annesinin adı ile anılan alan) içerisindedir.

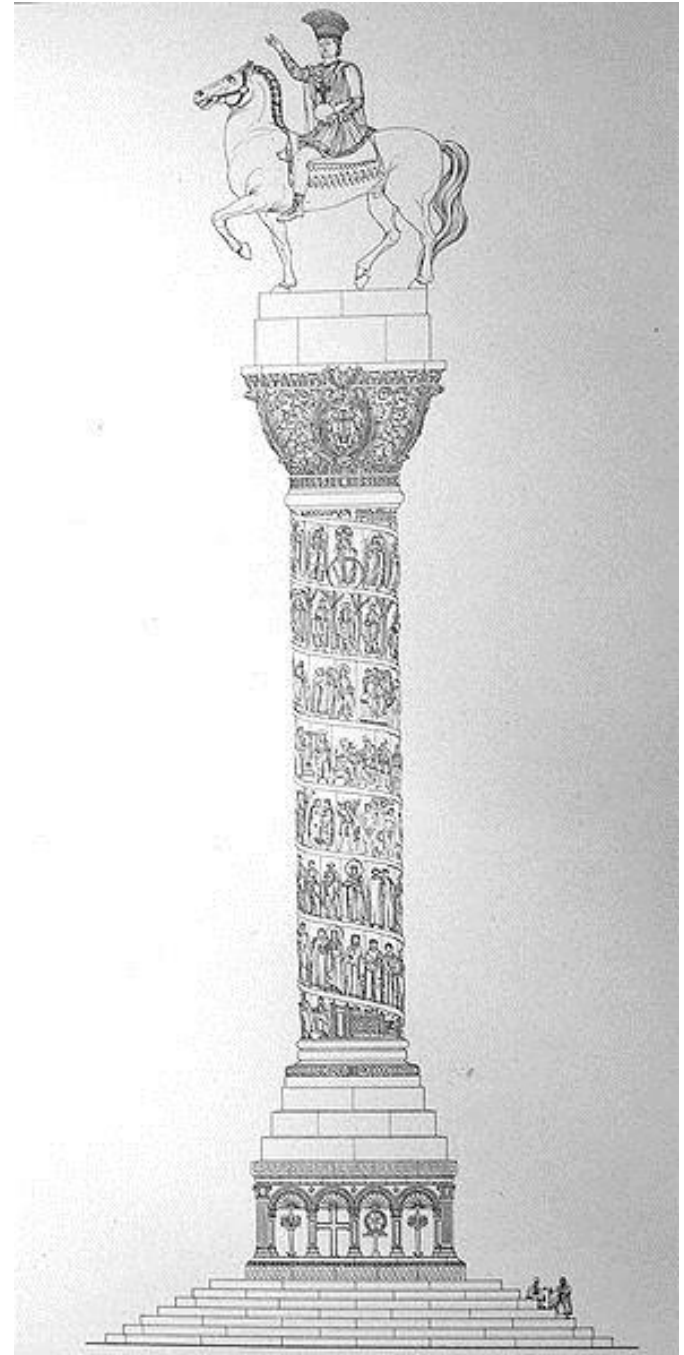
-Tuğladan yapılmış ve pirinç ile kaplanmıştır.

-Yedi basamak ve üzerinde pedestal mermerdendir.

-En üstte imparatorun at üzerinde bronz heykeli (equestrian) yer alır.

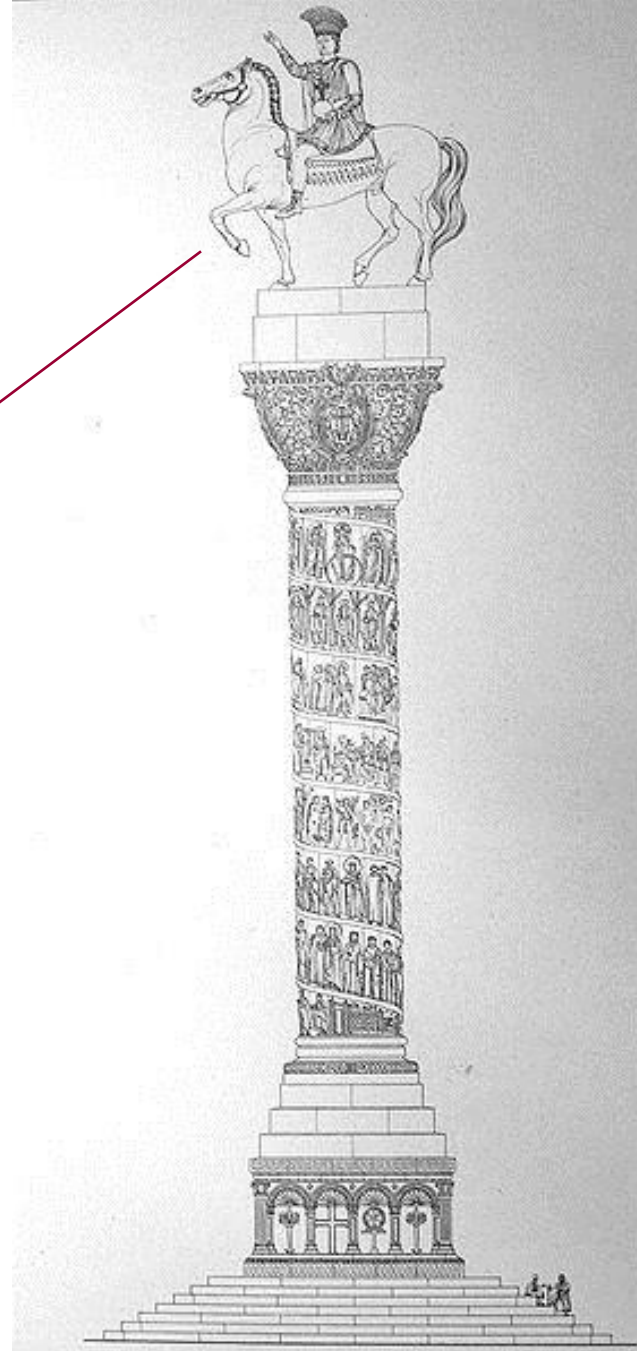
-Procopius'a göre İmparator Achilles gibi giyinmiştir ve sol elinde bir küre, sağ eli havadadır.

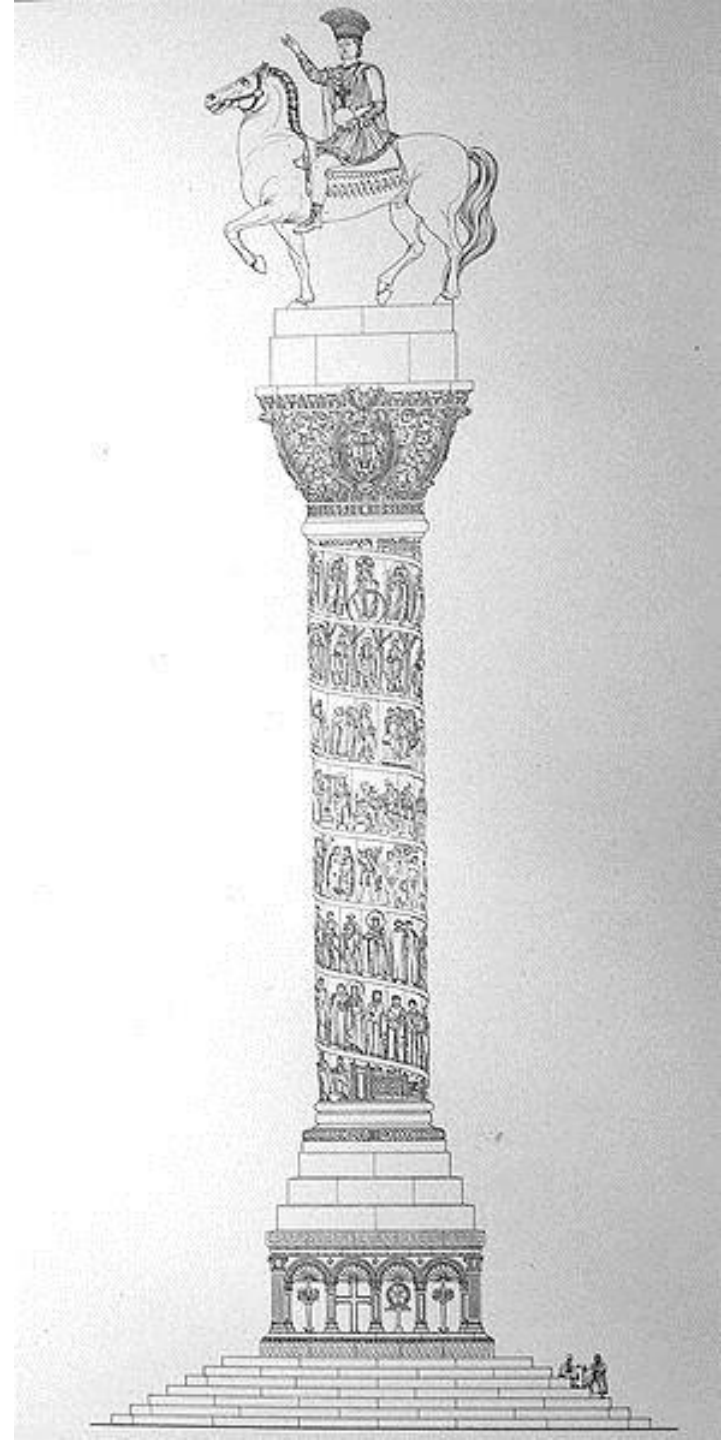
-Yaklaşık 70 m yüksekliğinde olduğu tahmin edilen sütun denizden görülebilmekteydi.

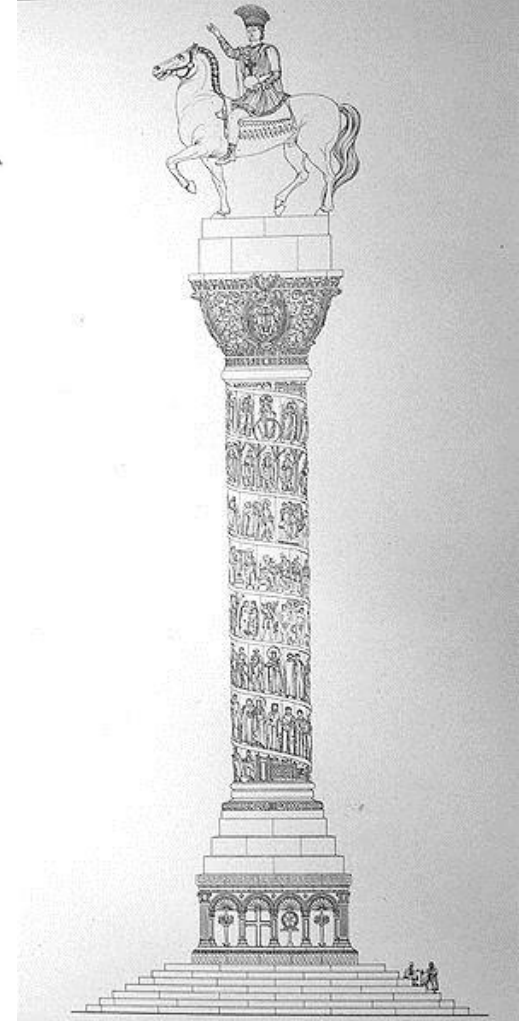
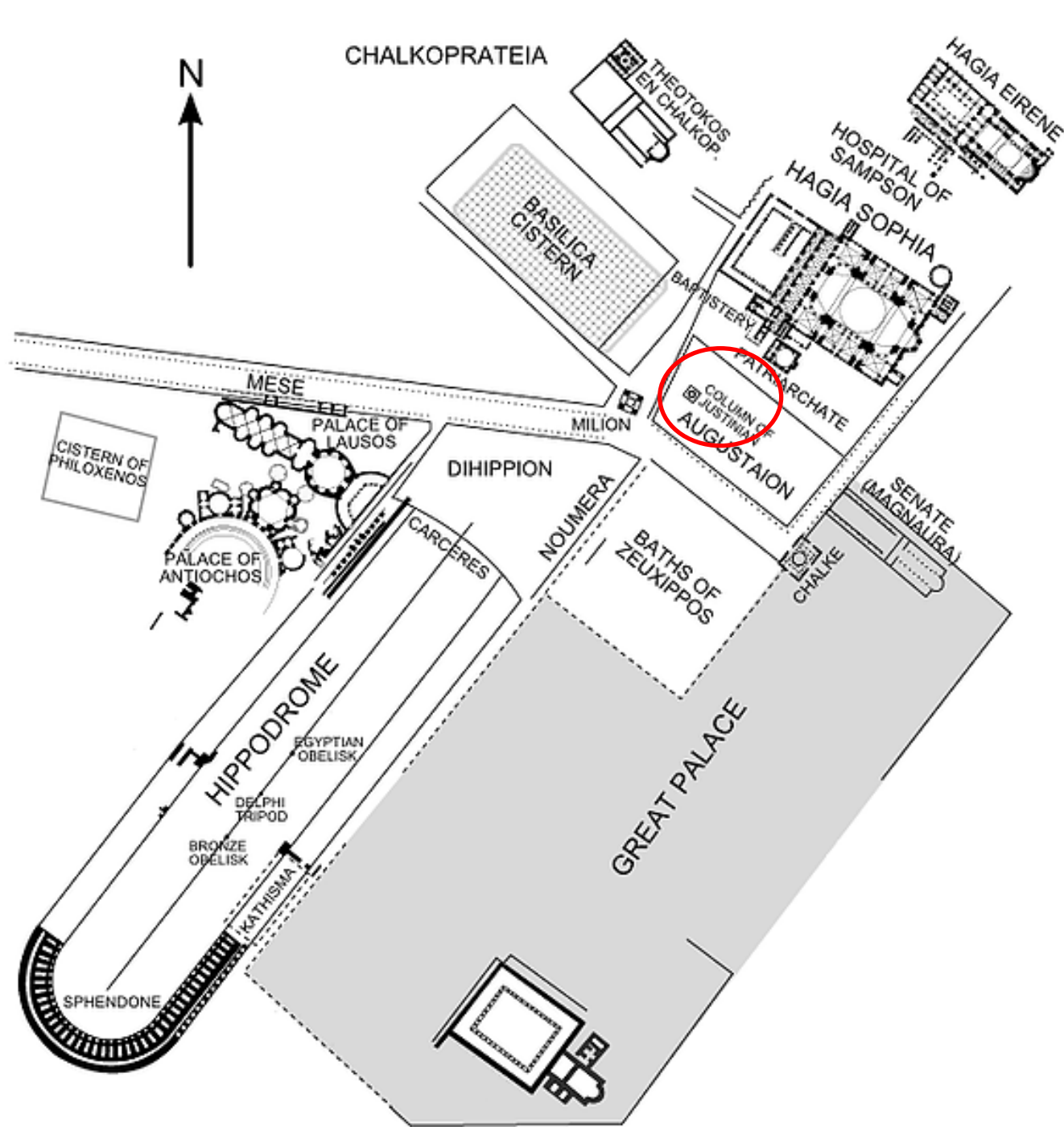

...om a/n d'is s' q'oto s' p'at'h s'g'

15th century drawing of the statue on Justinian's column

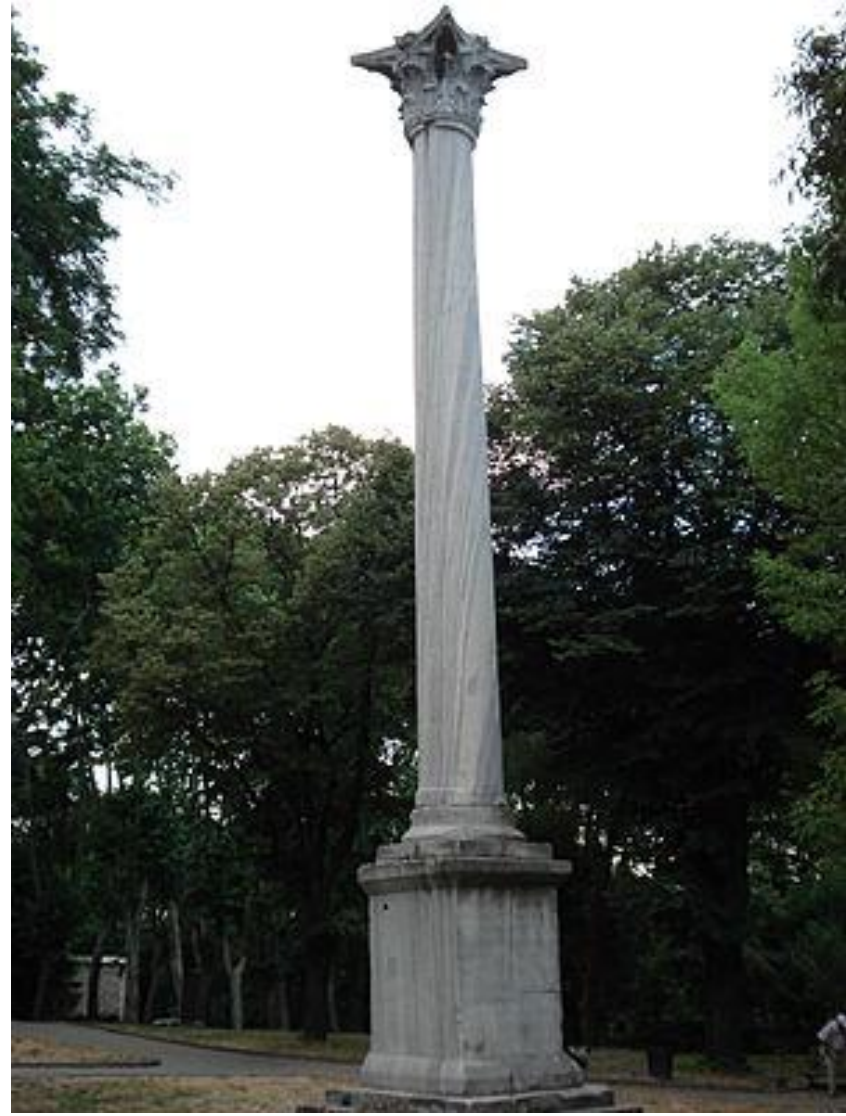
Created by Antoine Helbert

*Costantinople (İstanbul) Sütunları:

1. Constantin Sütunu (Çemberlitaş Sütunu)
2. Theodosius Sütunu
3. Arcadius Sütunu
4. Büyük Justinian Sütunu

**Anıtsal olmayan Costantinople (İstanbul) Sütunları:

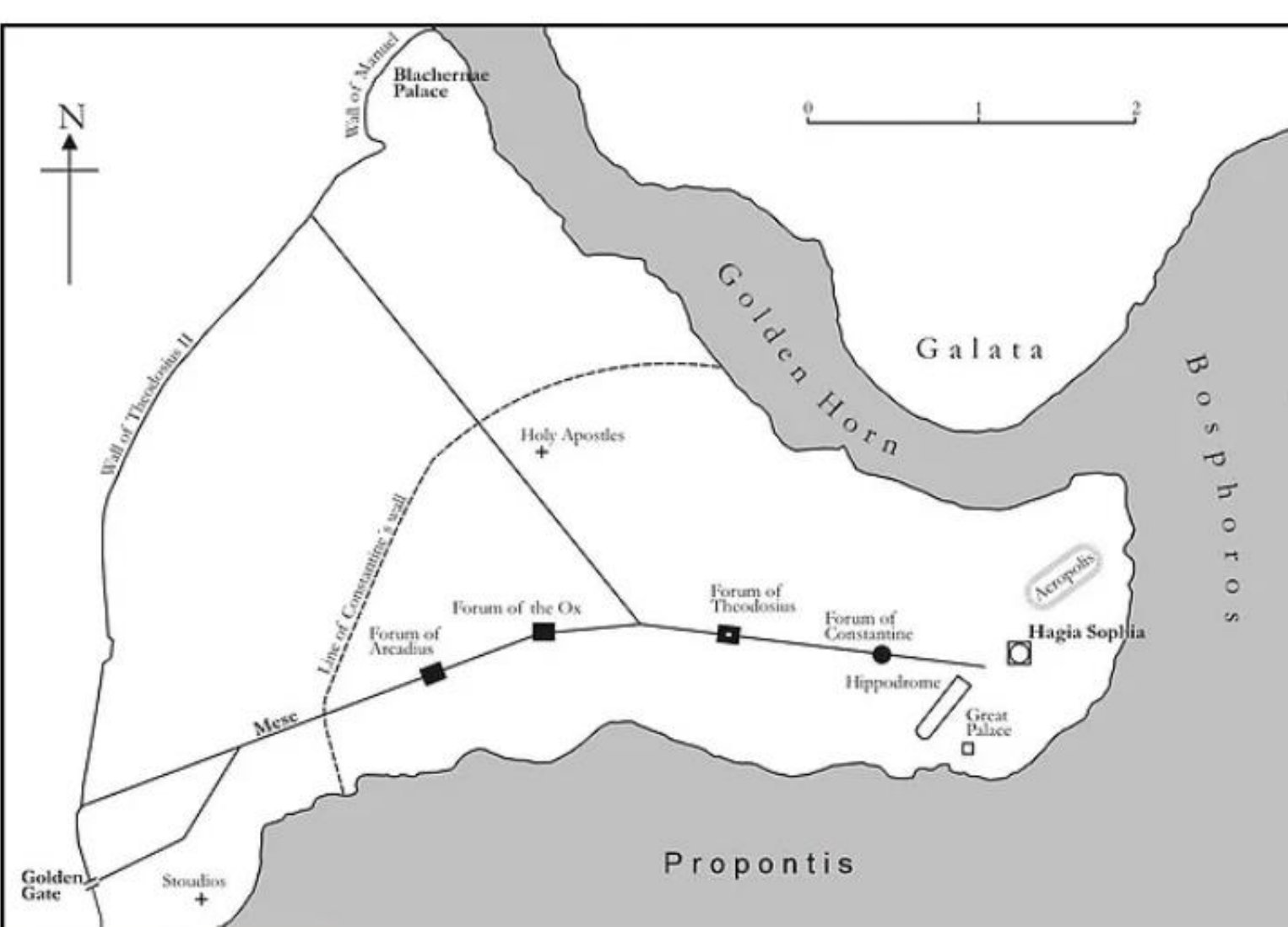
1. Eudoxia ve Theodosius Sütunu
2. Marcian Sütunu
3. Gothlar Sütunu
4. Leo I Sütunu
5. Justinianic Sülalesi Sütunu

Gotlar sütunu-İstanbul

MS.268-337

-h.18.5 m.

Arkadius sütunu-İstanbul

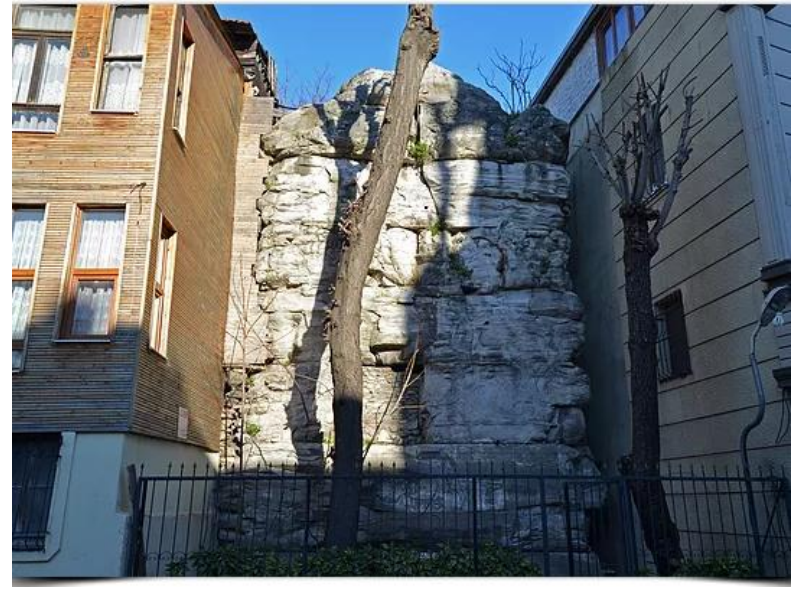
MS.421

h. 11 m.

-Goth ve Bizanslıların mücadelesi.

Arkadius sütünu-İstanbul
MS.421
h. 11 m.

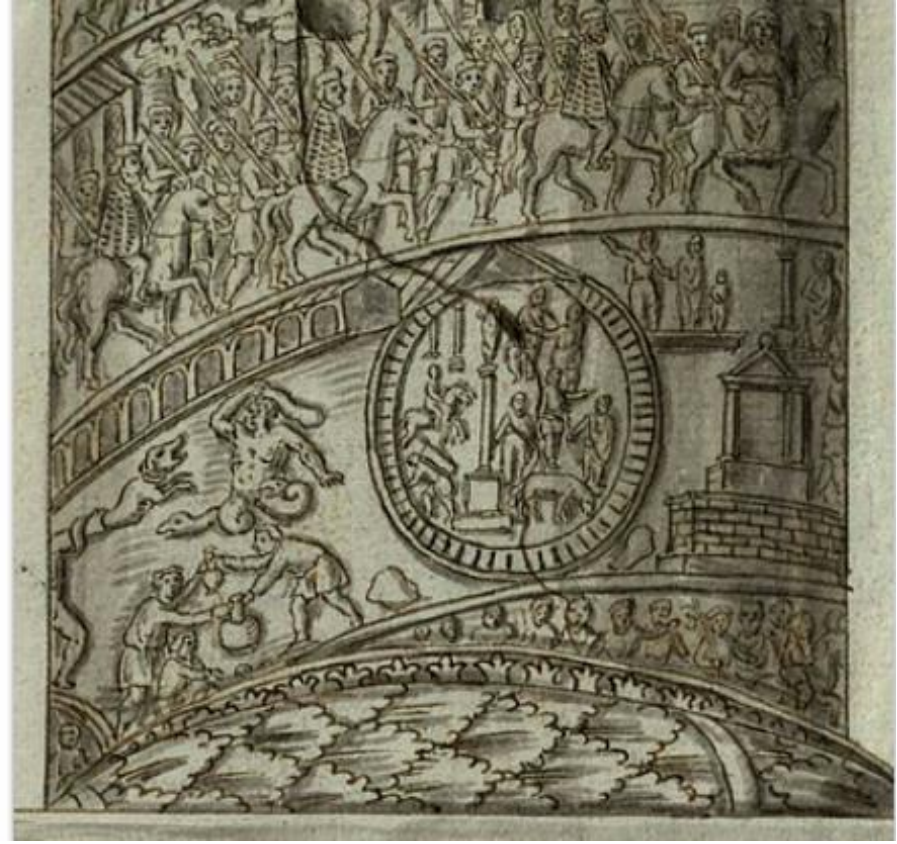
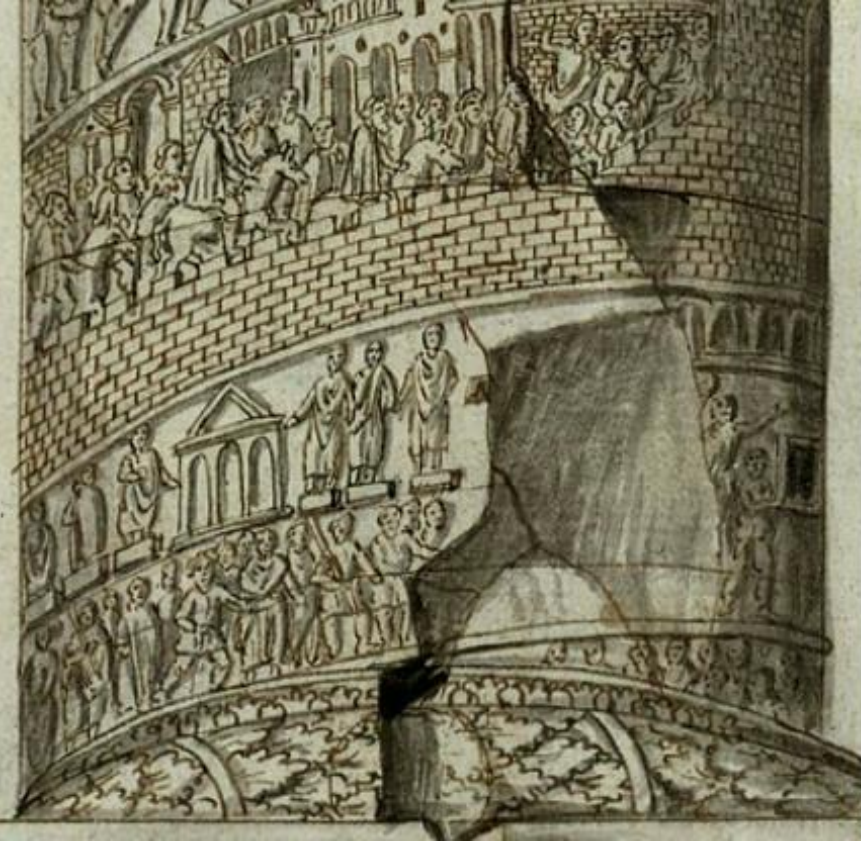

Arkadius sütunu-İstanbul

MS.421

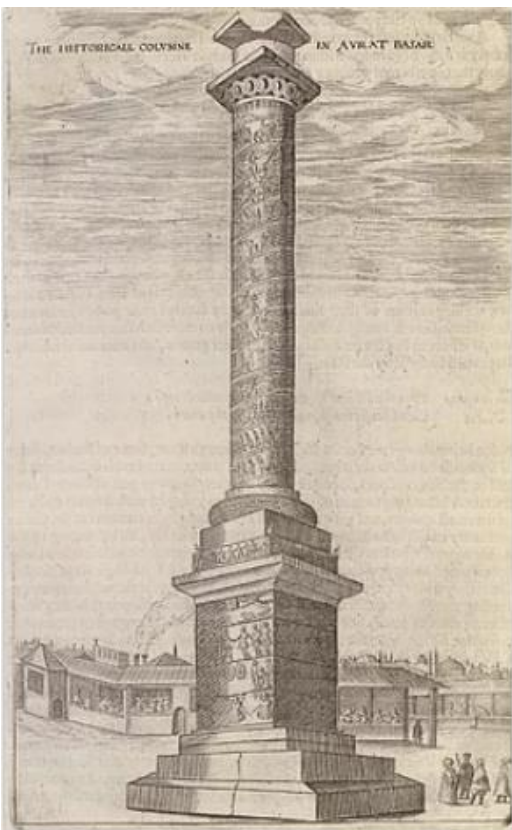
Goth ve Bizanslıların mücadelesi.

Arkadius sütunu-İstanbul

MS.421

*-Constantinopolis hipodromunun sütun
üzerinde tasviri.*

Drawing by Sandys (1615)

Drawing by Melchior Lorck (1559)

Avrat Pazari Miniature
Museo Correr

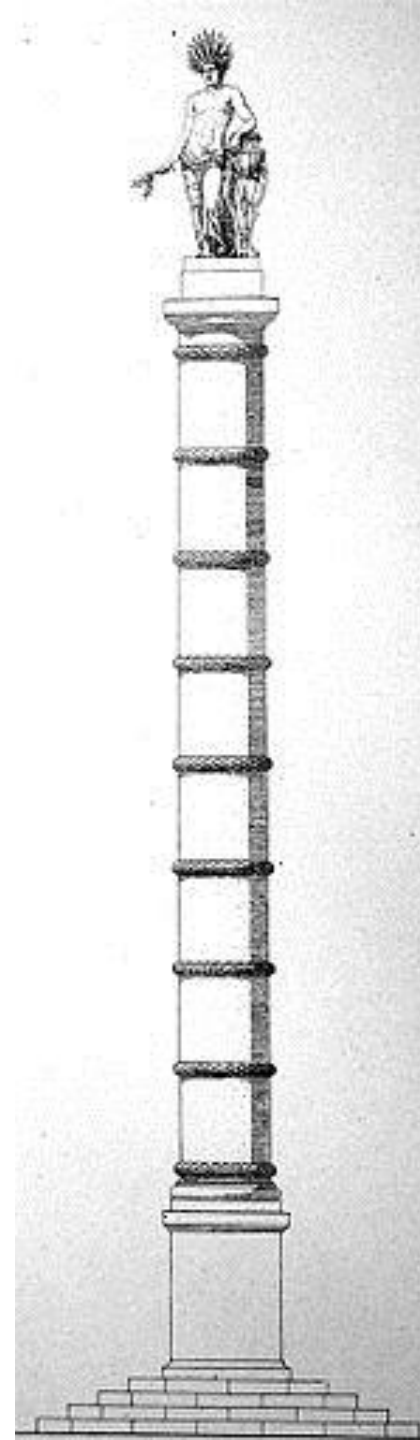
-Constantinopolis tasviri. 1559 (Melchior Lorck).

-Constantinopolis detayi. 1572 (Braun-Hogenberg).

Constantin Sütunu (Çemberlitaş Sütunu):

- MS.330**'da imparator I.Constantin onuruna dikildi.
- Yedi tepeden biri (Çemberlitaş) üzerindedir.
- Bulunduğu yer de bugün Çemberlitaş olarak anılan semttir.
- 3 metre çapında 3'er ton ağırlığındaki bileziklerle birbirine bağlanmış 8 adet sütun tamburu ve bu tamburları taşıyan bir kaideden oluşur.
- *Malzeme, Roma'daki Apollon Tapınağı'ndan sökülerek alınmış sütun (uzunluğu 57 m) Taşınarak dikilmiştir.
- Roma'da İlk dikildiğinde üzerinde Apollon heykeli vardı.
- Constantiopolis'e dikildiğinde öde Constantin, daha sonra Julianus ve Theodosius heykelleri dikildi.
- I.Aleksios tepesine haç koydurmuş
- 1453'ten sonra ise tepedeki haç indirilmiştir.
- 1470 yangınında hasar görünce II.Mustafa demir çemberle sardırmış ve Alt kısmına da duvar ördürmüştür.

Constantinople-Theodosius Sütunu (MS.379-392)

- Beyazıt Meydanı'nda idi (Forum tauri: Boğa pazarı).
- Forum Tauri'nin ortasında idi.
- I.Theodosius'un barbarlara karşı kazandığı zaferi simgeler.
- Sütun kabartmalarla süslüdür.
- İçerden tepeye çıkan spiral merdiven yer alır.
- 15.yy'da tahrip olmuş ve Osmanlı hamamlarında kullanılmıştır.

Theodosius sütunu-İstanbul
MS.393
-h.18.5 m.

*Constantinople (İstanbul) Dışındaki Sütunlar:

1. Ankara Julian Sütunu (Belkıs Minaresi)
2. Ephesus'ta anıt sütunlar.
3. Roma'da Phocas Sütunu

Ankara Julian Sütunu (Belkıs Minaresi)

- Altındağ İlçesinde (Ulus'ta)
- MS.362** yılında dikildi.
- İmparator Julian'ın Ankara ziyaretine atfen.
- 15 m yüksekliğindedir.
- Yivli halka biçimli tamburlardan oluşur.
- Başlık yapraklarla (Korinth Başlığı) sonlanır.
- *Taşhan civarından Valilik önüne taşınmıştır.

Roma'da Phocas Sütunu

- Forum'da yer alır (Rostra'da).
- MS.608**'de Bizans İmparatoru Phocas'a ithaf edilmiştir.

Roma'da Phocas Sütunu
MS.608
13.6 m.